

De wispeltuurige minnaar : blyspel

<https://hdl.handle.net/1874/372253>

Tooneelstukken

Te WINKEL

No. 953

Dr. J. L. Winkel

N. 105 a

N. 350 a.

N. 390.

N. 414

N. 466 a

N. 561 b.

N. 589 a

N. 841 a

~~N. 061~~

John

1780
1780

Dr J. C. Winkel
N. 105 a

7-25

1. De Wispeltuinige Minnaar.
u. h. sp. v. de Villa Minnion

2. De Spiegel der Lotten.

3. Spiegel der Wandchikkelijke
Toneelstukken.

u. h. sp. D. E. Krook

4. De Theedieke Juffers.

5. Meij avond.

6. Jan Crediet (D. E. Krook)

7. Krijspyn, Barbier, Dansm:
Pagie en Graaff.

8. De Buijtenpoingtoebak =

(Door L. = Smijver, of het Huwelijck
Krook. 1697) Door Smijftoebak.

9. De Boerekermiss.

10. Het bedorven Huijstronden.

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header.

Second line of handwritten text.

Third line of handwritten text.

Fourth line of handwritten text.

Fifth line of handwritten text.

Sixth line of handwritten text.

Seventh line of handwritten text.

Eighth line of handwritten text.

Ninth line of handwritten text.

Tenth line of handwritten text.

Eleventh line of handwritten text.

Twelfth line of handwritten text.

Thirteenth line of handwritten text.

9531

DE
WISPELTUURIGE
MINNAAR;

B L Y S P E L.

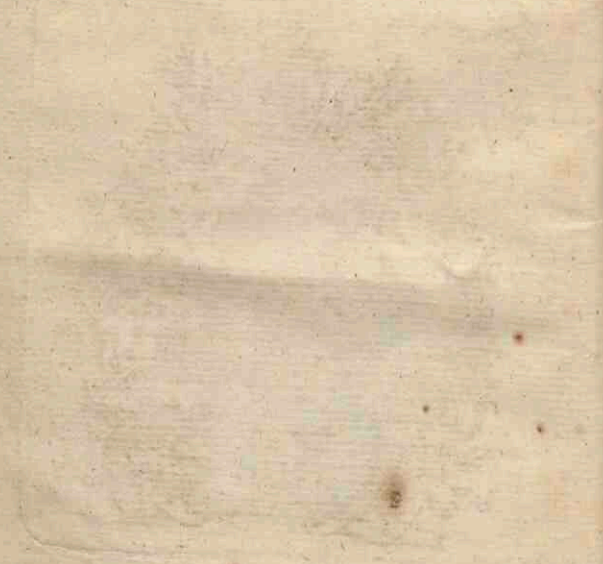
DOOR YVER BLOEID DE KUNST.

AMSTERDAM;
By de Erfgen: van J. Lescaijje, op den Middeldani,
op de hoek van de Vischmarkt, 1705.
Met Privilegie.

THE
MINIATURE

OF THE
LIFE OF

BY
J. H. ...

A A N D E N

VERTAALDER.

YN HEER,

Wy achten het onzen schuldigen
pligt te zyn , deze Wispeltuurige
Minnaar aan U E. op te draagen , die
in het Spaansch , op de Zinspreuk
van , *alle vrouwen die ik zie bemin ik* ,
gemaakt , door de Heeren Sebasti-
aan de Villa Viuzioza , en Fransisco
Avallhaneda , nu zo kunstig , door
U E. uit die Taal , in ons Neder-
duitsch overgebracht is , en geschikt
naar ons Tooneel , hedendaagschen
tyd , en gebruik van spreken , be-
houdende echter zyne Spaansche aar-

tigheid. Dit is door U E. zo vol-
maakt verricht, dat wy zouden dur-
ven zeggen nooit zinryker, noch
vermaakelyker Blyspel geleezen te
hebben, zo wy niet beducht waaren
dat, door ons berymen, veel van de
geestigheid der vertaaling verdoofd is:
echter hoopen wy, dat dit Spel den
Leezer, en, op onzen Schouwburg,
den Aanschouwer niet minder zal be-
haagen, als toen het zyne Maakers,
in Spanje, ten Toonneele voerden.
dit ons gelukkende, zal de Nyd,
wanneer zy toelegt om onzen ar-
beid, by de Liefhebbers, in ver-
achtinge te brengen, vergeeffsche
moeiten doen; te meêr, nu U E. die
zal believe te beschermen.

Wilt dan deze Opdragt gunstig
ontfangen, en na deze eerste Ver-
taalinge, die wy van U E. verkree-
gen hebben, meêr anderen laten
volgen, om onze Liefhebbery,
ten

ten dienste van den Schouwburg,
aan te kweeken; op dat wy nu niet
alleen, maar ook in het toekomstende
verder verplicht mogen zyn, ons te
noemen,

MYN HEER,

Uw E.

Ootmoedige Dienaars,

Onder de Zinspreuk,

DOOR YVER BLOEID DE KUNST.

CO-

C O P Y E
V A N D E
P R I V I L E G I E .

DE Staten van Holland ende Westvriessland doen te weten , alsoo ons vertoont is by de Regenten van het Burger Weeshuys ende Oude Mannehuys der Stad Amsterdam , en , in die qualiteyt , te samen eygenaers , mitsgaders Regenten van den Schouburg aldaer , dat sy , Supplianten , sedert eenige Jaren hebbende gejouisseert van onsen Oôtroey of Privilegie van dato den 19. September 1684 , waer by wy aen de Regenten van den selven Schouburg , in die tyt , hadden gelieven te consenteren , accorderen ende Oôtroeyeren , dat sy , gedurende den tyt van vyftien eerst achter een volgende Jaren , de Wercken , die doenmaels ten dienste van het Tooneel reets gedruckt waren , ende , van tyt tot tyt , nog vorder in het licht gebracht , ende ten Toneele gevoert soude werden , alleen soude mogen drucken , uytgeven en verkopen , nu ondervonden , dat de Jaren , by het voorgemelde Oôtroey of Privilegie genaemt , op den 19. September 1699. souden komen te expireren ; ende dewyl de Supplianten ten meesten dienste van de Schouburg , waer van hunne respectieve Godshuysen onder andere mede moesten werden gesubcenteert , de voorgemelde Wercken , soo van Treurspellen , Blyspellen als Kluchten , als anders , die reets gedruckt en ten Toneele gevoert waeren , of in het toekomende gedruckt en ten Tooneele gevoert souden mogen werden , geerne alleen , gelyk voorheen , souden blyven drucken , doen drucken , uytgeven en verkopen , ten eynde de selve Wercken , door het nadrukken van anderen , haer luyfter , soo in tael , als spelkonst , niet mogten komen te verliezen , dog dat sulcx aen haer , na de expiratie van het bovengemelde ons Oôtroey , en sulcx na den 19. September 1699. niet gepermitteert soude wesen , soo vonden de Supplianten hun genootsfaect sig te keeren tot ons , onderdanig versoekende , dat wy aen de Supplianten , in hare bovengemelde qualiteyt , geliefden te verleenen prolongatie van het voorsz. Oôtroey of Privilegie , omme alsoo de voorsz. Wercken , soo van Treurspellen , Blyspellen , Kluchten , als andere , reets gemaect en ten Tooneele gevoert , en als nog in het licht te brengen , den tyt van vyftien eerst achter een volgende Jaren , alleen te mogen drucken en verkoopen of doen drucken en verkoopen , met verbod aen allen andere op seeckere hoge penen , by U Ed. Groot Mog. daer toe te stellen , en voorts in communi forma ; so is 't dat wy de saecke , ende 't versoeck voorsz. overgemerkt hebbende , ende genegen wesende , ter bede van de Supplianten , uyt onse rechte wetenschap , Souveraine magt en autorityt , deselve Supplianten geconsenteert , geaccordeert ende

geſtroeyert hebben, conſenteeeren, ende oſtroeyeren, mits deſen, dat ſy, by continuatie, de voorſz. Wercken, ſoo van Treurſpellen, Blyſpellen, Klugten als andere, reets gemaect en ten Tooneele gevoert, en als nog in het licht te brengen, den tyt van vyftien eerſt achter een volgende Jaer, alleen binnnen onſen landen, ſullen mogen drucken, doen drucken, uytgeven en verkoopen, verbiedende daerom allen en een ygelyk, de voorſz. Wercken, in 't geheel of ten deele, naer te drucken, ofte, elders naer gedrukt, binnen den ſelven onſe landen te brengen, uyt te geven ofte verkoopen, op de verbeurte van alle de naer gedruckte, ingebrachte, ofte verkogte exemplaren, ende een boete van drie hondert guldens, daer en boven te verbeuren, te appliceren een derde part voor den Officier, die de calangie doen ſal, een derde part voor den Armen der Plaerſen, daer 't caſus voorvallen ſal, het reſte ende derde part voor de Supplianten, alles in dien verſtande, dat wy de Supplianten met deſen onſen Oſtroje alleen willende gratificeren tot verhoedinge van hare ſchade door het naedrukken van de voorſz. Wercken, daer door in genigen deele verſtaen den inhoud van dien te authoriſeeren, ofte te advoueren, ende, veel min het ſelve onder onſe protexie en de beſcherminge eenigh meerder credit, aenſien, ofte reputatie te geven, nemaer de Supplianten in caſ daer inne iets onbehoorlyks ſoude inſneren, alle het ſelve tot haren laſte ſullen gehouden weſen te verantwoorden, tot dien eynde wel expreſſelyk begeerende, dat by aldien ſy deſe onſe Oſtroje voor de voorſz. Wercken ſullen willen ſtellen, daer van geen geabbrevieerde ofte gecontraheerde mentie ſullen mogen maken, nemaer gehouden ſullen weſen het ſelve Oſtroj in 't geheel, en ſonder eenige Omiffie, daer voor te drucken, ofte te doen drucken, ende dat ſy gehouden ſullen ſyn een exemplae van alle de voorſz. Wercken, gebonden en wel geconditioneert, te brengen in de Bibliothecq van onſe Univerſiteyt tot Leyden, ende daer van behoorlyk te doen blyken, alles op pene van het effect van dien te verlieſen, en ten eynde de Supplianten deſen onſe Oſtroje ende conſente mogen genieten als naer behooren, laſten wy allen ende een ygelyk, die 't aengaen mag, dat ſy de Supplianten van den inhoud van deſen doen laſten ende gedogen, ruſtelyk, vreedelyk ende vollkomentlyk genieten ende gebruyken, ceſſerende alle belet ter contrarie gedaen. Gedaen in den Hage, onder onſen groote Zegele, hier onder aen doen hangen op den een en twintigſte May in 't Jaer onſes Heer en Zaligmakers, een duyſent ſes hondert negen en negentigh.

A. HEINSIUS.

Ter ordonnantie van de Staten.

SIMON van BEAUMONT.

De Regenten van 't Wees en Oude Mannenhuys hebben, in haar voorſz. qualiteyt, het recht van deeze Privilegie, voor DE WISPELTUURIGE MINNAAR, Blyſpel, vergund aan de Erfgenamen van *J. Leſcaijje*.

In Amſterdam, den 18, December, 1704.

VERTOONERS.

FERDINAND, Haagſch Edelman.

KAREL, Broeder van } Helene.

HENDRIK, verliefd op }

HELENE, } Edele Juffrouwen.

ANGELIKA, }

AGNES, Vertrouwde van

LEONOR, Kamenier van

CELIA, Kamenier van Izabel, Nicht van } Helene.

KRAAGMAN, Knecht van Ferdinand.

Het Blyſpel ſpeeld in 's Gravenhaage.

D E
 WISPELTUURIGE
 MINNAAR;
 B L T S P E L.

E E R S T E B E D R Y F.

E E R S T E T O O N E E L.

FERDINAND, KAREL, KRAAGMAN
met een Paket Brieven.

FERDINAND, *Karel omhelzende.*

Eer Karel, welleskom. Ik ben op 't hoogst
 verblyd,

Dat ge, uit de Veldtocht, weêr gezond,
 gekomen zyt

In's Gravenhaage, 'k heb niets van uw komst
 vernoomen.

Wat zyn de reden, dat gy herwaarts zyt gekomen?

En hoe is 't u vergaan in 't Leger?

K A R E L.

Eer 'k voldoe

Uw vraag, Heer Ferdinand, sta myn verpligting toe,

Dat ik u desgelyks omhelsch. Dit zyn de reden

Van myne komst: gy weet, myn Oom is overleeden;

En, volgens testament, heeft hy geen vrienden meêr,

Die van hem erven, als ik, en myn zuster, Heer.

Dies kom ik herwaards, om deze erfenis te ontfangen:

En wat uw verd're vraag, myn Veldtocht, mag belangen,

Ik heb in Vlaanderen gediend, myn regiment

Tot Gent gelaaten. Nu is alles u bekend.

F E R D I N A N D.

Gy hebt, op't allerkortst, voldaan aan myn begeeren.

A

K R A A G -

KRAAGMAN.

Myn Heer, die geene, die, als ze uit Campanje keeren,
Heel veel opsnijen en vertellen, hebben meest
Daar't minst verricht, en vaak het verft van daan geweest.

KAREL.

'k Zie, dat uw Kraagman, u noch diend, die Snaak der
Snaaken.

FERDINAND.

(maaken,

'k Ben hem gewend, zyn geest, kan my veelyds ver-
En daarom is 't, dat ik hem in myn dienst behouw,
En vryheid toelaat, die 'k geen knecht, toelaaten zou.
Maar zeg, Heer Karel, hebt ge u zelve meê bevonden
In de aftocht, roemenswaard, en kunstig onderwonden
Van Vaudemond, toen hem den Hartog Villeroi
In roete dacht te slaan, maar vond slechts stroo en hooi?

KAREL.

Neen, Heer, ik was niet by dat lof'lyk retireren,
Maar moest, op die tyd, met myn regiment marcheren
Naar't sterk Duinkerken; doch hoe gaat het, Ferdinand,
Vryd gy noch overal? speeld gy noch voor Galant,
Gelyk gy pleegt te doen?

KRAAGMAN.

Wel zekerlyk: die mode

Veranderd by hem niet, hy volgt noch zyn methode,
Hy's nu verliefder; als hy immer was voorheen:
Want't is geen uur, wat uur, geen groot kwartier geleên,
Dat ik hem, vol van drift, een Juffertje zag vrijen,
Dat ruim zo dik was, Heer, als wy liên met ons drijen.
'k Geloof dat haar geen tien arbeiders, met malkaâr,
Op tillen zouden, en in't ryden, heeft ze een paar
Der sterkste Paarden voor haar Koers, die wel te weeten,
In een kwartier uurs, schoon zy stapvoets gaan, al zweeten.

FERDINAND.

De Gek begint weêr. Ik verdraag zyn spotterny,
Om dat het Kraagman doet.

KRAAGMAN.

Dat's waar.

FER-

FERDINAND.

Zwyg, eerge my
Tot toorn verwekt. O ja, myn Heer, 'k ſchep noch
behaagen,
In alle Juffertjes myn minneſmart te klaagen;
Haar vriend, ja minnaar ſteeds te ſchynen, met die vreugd,
En groote zoetigheid....

KRAAGMAN.

„Zeg zottigheid.

FERDINAND.

Myn jeugd

Te ſlyten, dat 's gezegt, myn zinnen wat te ſcherpen;
Te diverteeren: doch 'k wil my nooit onderwerpen
Om ſlaaf te weezen van de liefde: neen, gewis;
Een Minnaar, die zulks doet, weet, dat hy waardig is
Geſtraft te werden, met de wreedheid en verachting
Die zyn meeftrès hem toond: vermits al haar betrachtting
Zodaanig is, dat zy, gemeenlyk, met veel ſmart
Zal loonen, die haar ſlaafs opoff' ren komt zyn hart,

KAREL.

Ziet toe, myn Heer, dat u die wiſpeltuurigheden....

T W E E D E T O O N E E L.

LEONOR Gemaskerd. FERDINAND,

KAREL, KRAAGMAN.

KRAAGMAN.

H^Eer, 'k zie een Juffertje, gemaskerd, herwaards treden.
Tegens Leonoor.

Wien zoekt ge?

LEONOR.

U, Edelman, die Pagie zyt d'honneur.

KRAAGMAN.

Abuis. 'k Ben Kamerling, daar by ook Collecteur,
En Secretaris.

KAREL *tegens Ferdinand.*

Laat ik u in ſtilte eens toonen. . .

Wel wat?

LEONOOR *tegens Kraagman.*

Het zy dan zo: ik tracht u niet te hoonen.

Maar, zeg me eens, is uw naam geen Kraagman?

FERDINAND *tegens Karel.*

Zonder dat.

KRAAGMAN *tegens Leonoor.*

Ja; spreek vry; want gy hebt me al by de kraag gevat.

LEONOOR.

Zyt gy, Heer Ferdinands Lakei niet?

KRAAGMAN.

'k Dien Mejonker

By daag wel als Lakei; maar wederom, by donker,
Dan is hy myn Lakei.

LEONOOR.

Behandig hem deez' Brief.

KRAAGMAN.

Is ze gezegeld?

LEONOOR.

Ja.

KRAAGMAN.

Mejuffrouw, 't waar my lief,

Dat ik uw aanzigt mogt ontdekken zien.

LEONOOR.

't Mag niet weezen.

KRAAGMAN.

Van wie komt deze Brief?

LEONOOR.

Dat zal uw Heer wel leezen.

Vaar wel.

KRAAGMAN.

Ja, als de wind en stroom, my altyd diend,

Dan vaar ik wel.

DERDE TOONEEL.

FERDINAND, KAREL, KRAAGMAN.

KAREL.

IK heb gesproken als uw Vriend,
Heer Ferdinand.

FERDINAND.

Myn Heer, weet dat ik 't ook zo reken.

KAREL.

Vaar wel, wy zullen haast elkaâr weêr zien en spreken.

KRAAGMAN.

Zo wy niet doofen blind geworden zyn, myn Heer.

FERDINAND.

Vaar wel, Heer Karel.

VIERDE TOONEEL.

FERDINAND, KRAAGMAN.

KRAAGMAN.

OCh! gints nadert ons al weêr
Een and're Karel.

FERDINAND.

Wie?

KRAAGMAN.

Heer Hendrik, die in 't minnen,
Met u geheel verkeerd van oordeel is en zinnen;
Die liever, eer hy, aan zyn beste kammeraat,
Zyn vryster noemde, paf, gelyk een handgranaat,
Zou willen barften.

FERDINAND.

Hy's in 't minnen niet ervaaren.
'k Moet echter onderstaan, of hy 't wil openbaaren.

HENDRIK, FERDINAND, KRAAGMAN.

FERDINAND.

Hoe vaard gy al met uw meeftrcs, Heer Hendrik? zult Gy haalt de bruijomzyn, en zien uw wensch vervuld?

HENDRIK.

't Is noch zo ver niet, dat ik 't u zou zeggen kunnen.

FERDINAND.

(gunnen, Maar, zult ge aan my, uw vriend, nooit dat geluk ver- Te noemen my de naam van die uw hart bekoord?

HENDRIK.

Verfchoon my, Heer, gy hebt wel meêr van my gehoord, Dat zy behaagen neemdt in myn ftilzwygheden.

'k Tracht niet te doen, als gy, en ieder een te ontleden, Wat Juffer dat ik dien, geenfins: dat houd ik ftil.

'k Beken wel, dat ik vry, maar had noch nooit de wil, Om iemand ooit de naam van myn meeftrcs te noemen.

FERDINAND.

Ik al.

HENDRIK.

Ik niet, vermits 't niet voegt altyd te roemen Op haar, die my bemind, of die my heeft veracht.

FERDINAND.

Ik hoor 't wel, gy zyt van 't flaafachtige geflacht Der Minnaars.

HENDRIK.

Laat dat zyn: 't kan tot myn fchand niet ftrekken.

KRAAGMAN *tegens Ferdinand.*

„Ik docht wel, Heer, dat gy die kies hem niet zoud trek- „Hy zit te vaft. (ken,

FERDINAND.

't Is waar: maar, Kraagman, zeg my, ras, Doch, fpreek vry, dat men 't hoor, wat dat de boodfchap Van die Gemaskerde, die met u fprak daar even. (was,

KRAAGMAN.

Niet anders, Heertje, als om dit Briefje my te geeven

Voor

Voor u. Nu heb ik 'er net een dozyn, zo 'k merk,
Van daag ontfangen.

H E N D R I K.

Wel, myn Heer, gy hebt drok werk,
Zo ge al die dames noch van daag moet viziteeren.

F E R D I N A N D.

Heer Hendrik, 't is myn vreugd, myn dienst, haar te
offreeren,

Galant te weezen van de gantsche Jufferschap.

K R A A G M A N.

Hy is gepromoveerd daar in, en met de kap.

Ho, ho, myn Heer, indien ik moeten zou verhaalen,

Wat Juffers hy al vryd, ik zou 'er in verdwaalen:

Want nademaal ik daar een nette lyst van hou,

Ik had een maand lang werk, eer ik ze opnoemen zou.

Ja, ik moet daagelyks, gelyk een postpaerd, draaven,

Alleen maar, om te zyn bestelder van zyn gaaven,

En minnebrieven, die hy aan de juffers zend.

F E R D I N A N D.

Zegt my eens, Hendrik, of gy grooter zoetheid kend,

Als vyftig Juffertjes te doen in liefde blaaken?

Zelfs zonder dat 'er een van haar uw hart zal raaken?

Dat 's myn humeur. 'k Leef nooit verflaafd, maar heb
die aard,

Dat, eer ik werd gevaân, ontwyk ik met 'er vaard,
De boeijens.

H E N D R I K.

Ik beken 't, ik weet niet op wat gronden
Die grillen steunen.

F E R D I N A N D.

Hoor, ik zal het u verkonden.

'k Verbeelde my, dat al de vrouwen zyn, gelyk

Ik ben, veranderlyk, men heeft een daag'lyks blyk

Daar van, in al haar doen; het is haar aangebooren:

Want de laatdunkenste, wanneer zy komt te hooren,

Dat ze aangebeden word, en 't zo ver is, dat zy

By na verwonnen schynt, dan is ze, denkt dat vry,

8 DE WISPELTUURIGE

Eerst de allerbeste, om, op een sprong, te zyn verlaaten,
 En de allerflechtste, om meer bemind te zyn. Dit praaten
 Mishaagd u: evenwel, ik zeg u, dat ik nooit
 Een vrouw gezien heb, schoon of leelyk opgetooid,
 Die my niet heeft behaagd: maar zeg ook, 'k heb myn
 leeven,

Aan haare redenen, noch geen geloof gegeeven;
 En wyl ik 'er niet een oprecht bemin, daarom
 Heb ik ze al t'saamen lief.

KRAAGMAN.

Myn Heer, 'k verzoekje, kom
 Ter Rechtbank van de liefde, en wilt gehoor vergunnen,
 Aan deez' Requesten, die wy noch wel of doen kunnen.

FERDINAND.

Wel, Kraagman, lees dan op, en voerd de tytel van
 Requestemeester, zo die u behaagen kan.

KRAAGMAN.

De tytel brengt niet op: doch ik zal echter leezen.
 Hier is 'er eene van die Juffrouw, die voor dezen
 Op't Spui gewoond heeft.

FERDINAND.

Zy is heel laatdunkend; dra,
 Steld die ter rolle, als ik des avonds slaapen ga.

KRAAGMAN.

Dat 's veeltyds ook heel laat, dunkt my. Deez', na
 'k bevroede,

Is van die Juffrouw, op de Kneuterdyk, die goede.

FERDINAND.

Is zy ook lang in haar verhaal?

KRAAGMAN.

Ja, 't kan bestaan:
 Want gy hebt langen tyd met haar ook omgegaan.
 Zal ik ze leezen?

FERDINAND.

Neen: de tyd wil 't niet gehengen,
 Maar hoor, noteerd die, om daar mede door te brengen
 Een wintersche avond: want die valt wat lang.

HEN-

HENDRIK.

Hoe! zal

Dan deze Juffer zo lang wachten?

KRAAGMAN.

Niemendal!

Ik heb 'er van twee jaar, ja ouder, 'k zou met grover
Kwaft kunnen schild'ren.

FERDINAND.

Wie volgt nu?

KRAAGMAN.

De Juffer, over

De Koekamp, Heer.

FERDINAND.

Neen, neen, die ziet te wonder graag

De hand'ling van 't geweer. Die zou my alle daag
Wel willen drillen, en dat kan my niet bekooren.
Steld daar maar Nihil op.

KRAAGMAN.

Ei, Heer, leend toch uw ooren,

Aan haar manhartigheid.

FERDINAND.

Om dat gy voor haar bid,

Bewaard die, tot dat ik eens in een nachtschuit zit.

HENDRIK.

Dat's al te wreed.

FERDINAND.

Ik zoek my maar te diverteeren

Door 't vrijen.

KRAAGMAN.

't Juffertje gints in 't Voorhoud.

FERDINAND.

'k Wil zweeren,

Dat die zal schryven als vergramt, om dat ik haar
Teras verlaaten heb: doch 'k kreun 't my weinig. Maar
Wyl ik nieuwsgierig ben om eens haar styl te weeten,
Lees op.

KRAAGMAN leeft.

Myn heer Ferdinand,

*G*Y zult, laatdunkende, gelooven dat ik u hartelyk bemind hebbe; maar ik wil u verzekeren, dat gy, in die meening u bedrogen hebt, want ik hebbe u nimmermeer bemind, en zo lang als ik u aanzag, dacht my, dat 'er een booze geest voor my stond; daarom zoude ik u verzoeken my te verlaten: want ik hebbe al aan iemand myn hart opgedraagen, die uwe vervolginge zeer kwaalyk zoude opneemen, zulks heeft my geraaden gedacht u te laten weten, om alle onbeilen te prevenieeren, laat u niet verwonderen dat ik myn naam hier niet onder stelle: want die zal altyd voor u zyn

De Vierschaar der Liefde.

FERDINAND.

Zy heeft zich zo gelyk ik dacht gekweeten.

Nu zy verzoekt dat ik haar toch verlaten zal,
Beloove ik, dat ik haar geheel, in dit geval,
Ook zal gehoorzaam zyn. Wilt deze Apostilleeren
Fiat verlaten. En ik kom u kommandeeren,
Nooit and're weér van haar te ontfangen.

KRAAGMAN.

't Zal geschiên.

Ik teken 't ook zo aan.

HENDRIK.

Wie heeft 'er ooit gezien,

Zulk een afkeerigheid?

FERDINAND.

Dat 's naar de zwier beminnen.

Ik leef afkeerlyk, met de afkeerige van zinnen,
En met die minlyk zyn, beminlyk: want, myn Heer,
'k Begeef my nooit te ver in 't perk der liefde.

KRAAGMAN.

Weér

Een and're. Deze is van de Juffrouw in 't Noordeinde.

FER-

FERDINAND.

Die's vol despenszucht.

KRAAGMAN.

Ja, dat's waar, want zy verkleinde

Uw Goudbeurs dapper; maar zulks is veel Juff'ren aard,
Die't meest haar regaleert is haar het meeste waard.

Doch wilt haar met de gunst van uw gehoor ontfangen.

FERDINAND.

Lees dan.

KRAAGMAN leest.

Myn Heer,

HOe trots en opgeblaazen zult gy wel zyn, daar gy u verbeeld dat gy myne liefde weggedraagen hebt, en naar een ander nest gevloogen zyt? maar zo uwe vergeetenheid u nit noodigdom in korten tyd veel geld met myne liefde te verspillen, moogt gy vrijelyk weër aankomen, zo niet, kund gy wel achter blyven, en in't Gekkenhuis begeeven, om van uw zottigheden te laaten geneezen: want een minnaar die my niets vereerd, is voor my als onkruid dat nergens nut toe is. Blyft gy daarom achter gy doet wel; in't kort, als ik geen regalen kryg, dan is myn liefde ook nit, en als ik bemerk dat het geld daar toe, ontbreekt, valt hier niet op te doen: gy kund u hier na gouverneeren. ondertusschen blyve ik

De happige Voogel.

KRAAGMAN vervolgt.

Dat roofziek dier, dunkt my, komt u te langen
Een mnnt die niet veel deugd. Zy handeld u, gants bloed,
Myn Heer, heel anders als gy met de Juffers doet,
Want gy bemind'er geen, zy't geld, en groote giften.

FERDINAND.

Doe ik niet wel dat ik beteug'len kan myn driften?
Zulk een beminnen, en dan wederom terstond
Verlaaten?

HENDRIK.

Daar is't goed.

KRAAG-

KRAAGMAN.

Maar zy heeft beter vond,
En u wat hartzeer voor uw liefde nagelaaten.

FERDINAND.

Waar in? zeg, Deugeniet?

KRAAGMAN.

Om datze u veel dukaaten,
En zonder dat gy ooit daar voor de minste gunst
Genoot, heeft afgezet, heel aardig naar de kunst.

FERDINAND.

Bemerkt, Heer Hendrik, dat, wanneer een welgebooren
Braaf Edelman, haar, die hy noemt zyn uitverkooren,
Verlaat, zulks moet niet zyn uit gierigheid, dat 's mis.
Hy moet steeds toonen dat hy ryk van midd'len is,
En mild, ja zenden steeds geschenken op geschenken,
Want karigheid deê zyn geboorte licht verdenken
Van laage stand te zyn: doch zo 't hem daar mankeert,
Dat hy behoefstig is, en daarom niet spendeert,
Is 't reed'lyk dat hy spaard; maar als 't zyn beurs kan vee-
len,

Weêr cordiaal tracteerd, om 't kwaad vermoên te
ontsteelen.

Voor my, myn Heer, 'k heb nooit myn beurs zo waard
geacht,

Als wel 't vermaak, waar na de Juffer heeft getracht,
Die 'k dan geveinsdelyk oppaste, en wou believen.

Kom, Kraagman, steek maar weg de rest van de and're
Brieven,

En geef my, die gy 't laaft ontvingt.

KRAAGMAN.

Maar, wat 's uw zin,
Dat ik op dit Request zal zetten?

FERDINAND.

Steld dat in
't Getal der geenen, die geen antwoord waardig bennen.

KRAAGMAN.

Daar is de laatste.

FER-

FERDINAND leeft.

Myn Heer de Wispeltuurge Minnaar,

DE Juffer, die deze aan u schryft, wenscht, de Galant, zonder Meestres, te zien. My is gezegt, dat de wispeltuurgheid, zodaanig by u regeerd, dat, al was uw beminde, de Maan zelve, gy, aan noch meêr veranderingen, onderworpen zyt. En, nademaal ik my beroeme, nooit een man bemind te hebben, zo wenschte ik wel een man te zien, die nooit een vrouw eenige liefde heeft toege draagen. Ik zoude u verzoeken, dat gy u, tegen den avond, omtrent de Vyverberg liet vinden, alwaar iemand u zal waarneemen, om u, by my te brengen. Ik verlange om u te zien, en blyve

Uw Dienaresse,

De Meestresse zonder Galant.

FERDINAND vervolgt.

Wel, voorwaar ik moet bekennen,
Deez' brief behaagt my, wyl zy klaare uitdrukfels geeft,
Hoe de een voor de ander, op myn hart geen voorrecht
heeft.

'k Min alle Juffers, die 'k maar zie, tracht haar verwinnaar
Te zyn, zy noem my vry de Wispeltuurge Minnaar.
Het kan my niet in 't minst verstooren; maar wanneer
't Eens zo ver komt, dat ik die dame pretendeer,
Zal ik haar, 't hedendaags beminnen, grondig leeren.

HENDRIK.

Weet, Ferdinand, als ik me eens zo ver laat verheeren
Door Venus minneschicht, dat ik een juffer zal
Myn hart opdraagen, dat ik haar, geheel en al,
En niemand nevens haar, myn hart laat overwinnen.
Dat ik haar, niet alleen standvastig zal beminnen;
Maar vieren, tot myn dood, gelyk een afgodes.

FERDINAND.

Gy zyt verstandig, en mind noch naar de oude les.

HENDRIK.

'k Wil 't eindelyk niet meêr voor u verborgen houwen.

'k Hoop

'k Hoop met een schoonheid, ryk en edel, haast te trouwen,
 Al toond zy noch geen gunst aan myne minneklagt;
 Myn liefde gaat niet weg, myn oog neemt op haar acht,
 Gelyk de Stuurman op zyn Noordster.

F E R D I N A N D.

Laat me uw meefstres eens zien. Gy weet, 'k heb u voor de-
 By al de myne wel gebragt, zyt niet zo schuw, (zen
 Maar laat 'er ons te saam eens gaan.

H E N D R I K.

Noch eens voor al, myn Heer, dat gy my wilt verschoonen.
 'k Zal haar niet noemen, of ooit aan een vriend vertoon.

K R A A G M A N *tegens Hendrik.*

Myn Heer, gy doet zeer wel, dat gy u daar voor wacht;
 Vermits een schoone Kat, niet dient te zyn gebragt,
 By die in 't Bond werkt: want zy zou daar prykel loopen.

F E R D I N A N D.

Wel hoc, 'k wil nimmermeer van onze vriendschap hoo-
 Dat ge eenige argwaan hebt op my, en dat ik zou. ...

H E N D R I K.

'k Erkenne uw edelheid, uw vriendschap en uw trouw.
 Maar liefde raad my, dat, alwaard gy ook myn broeder,
 En te eender dragt met my gebaart van eene moeder,
 'k Bragt u niet daar zy woond.

F E R D I N A N D.

Uw vriendschap is wel klein.

Wilt gy ze my op straat dan niet eens wyzen?

H E N D R I K.

Neen,

Heer Ferdinand.

F E R D I N A N D.

Wel aan. 'k zal daar niet meêr van spreken,
 Noch daarom ook de band van onze vriendschap, bree-
 En noodige u om straks met my te gaan, indien (ken,
 't U kan behaagen, en gy 't Juffertje wilt zien,
 Dat zich de naam geeft van te zyn, Meestresse zonder
 Ga

Galant. De naam is raar, en komt my voor heel wonder.
Ik meen 'er heen te gaan, te meêr, om dat ik ben
Zodaanig een galant, die geen meesters erken.
Gaat vry maar meê, ik durf haar wel aan u ontdekken.

HENDRIK. (ken,

't Behoeft niet, 't kan my ook tot geen vermaak verstreken.
Om aan een and're als zy, die in myn zinnen legt,
d'Amours te maaken, 'k hou die mode byster slecht.

FERDINAND.

Ik niet, ik vryterstond, al die my maar ontmoeten.

KRAAGMAN.

Dat is zo, de eerste die hy ergens komt begroeten,
Verlingert hy voort op; 't scheeld hem niet, par ma fooy,
Myn Heer, of ze oud of jong, of laelyk is of mooy,
De liefde heeft hem voort gellaagen in haar kluiser.
De liefde heeft hem voort gellaagen in haar kluiser.
Mejonker, heugt u wel van Klara? die zo duister
Van ooggen was, dat zy geen licht verdraagen kon?

FERDINAND.

O! die verklaring is al oud. Weg, weg!

KRAAGMAN.

Bon, bon.

My komt, ter goeder uur, een nieuwer in gedachten.
Ik meen die oude kol, die wy noch onlangs bragten
Te Schevelingen, die haar laatste kies verloor,
Met room te slikken, en geen vlay kon byten.

HENDRIK.

'k Hoor

My doof. Is't moog'lyk, Heer, dat gy zelfs de oude
Niet ongemocid laat? (vrouwen,

KRAAGMAN.

Praat jy wat. Ik zou vertrouwen,
Zojonker Ferdinand maar eens tot Amsterdam,
In 't huis te Knorrenburg, dat daar gesticht staat, kwam,
Daar is geen Besje, of 't zou wis van hem aanstoot lijn.
O't bold hem zo, wanneer hy zulk een soort komt vrijn,
Als zy grimlachchen, en meesmuilen om zyn reên.
Ik moet bekennen, 't ruikt naar buitenspoorigheên;
Maar

Maar daar zyn oude, die noch zyn vol minnegrillen.
 Ik heb 'er laatst noch myn vermaak meê neemen willen,
 Als my een oude pry, van meêr dan tachtig Jaar,
 Ontmoete in zeker huis, en ik uit kortswyl, haar
 Wat vleide en streelde, zei: hoor zeun, de zoete blyken
 Van carresseeren, die je aan my, en myns gelyken,
 Bewyft, erkennen wy met groote dankbaarheid.
 Maar jonge kleuters zyn verwaand, vol onbescheid,
 Ondankbaar, beelden haar steeds in, datze alles waardig
 Zyn, 't geen men aan haar doet. Wat dunkt u? is 't niet
 aardig.

F E R D I N A N D.

Zwyg, zeg ik. Kom, myn Heer, gaat met my derwaards
 heen,
 De Juffer zien, die my....

H E N D R I K.

Neen, gaat gy maar alleen.

Ik heb geen tyd, vermits ik iemand van myn vrienden
 Gaan spreekken moet.

F E R D I N A N D.

Waar zal ik morgen u dan vinden?

H E N D R I K.

Tot mynent zal ik u verwachten.

F E R D I N A N D.

'k Zal u daar

Dan komen zien.

H E N D R I K.

Adieu.

F E R D I N A N D.

Adieu. Gaan wy ook.

K R A A G M A N.

Maar,

Waar zal ik heen met deez' requesten?

F E R D I N A N D.

'k Zal 't u zeggen.

In de Audientiezaal zult gy die nederleggen,
 En volgen my daar ik verwacht word.

Z E S.

ZESDE TOONEEL.

HELENE *in kameniers Gewaad.* ANGELIKA,
 AGNES *in Juffers Gewaad.* LEONOR,
Komende alle uit het huis van Karel.

AGNES.

BEn ik nu

Zo naar uw zin gekleed, Mevrouw?

HELENE.

Ja, zo gy uw

Caracter maar onthoud.

AGNES.

Mevrouw hoeft niet te vreezen,

Ik ken myn les heel wel.

ANGELIKA.

Maar, Nicht, wat zal dit weezen?

Hoe! gy in zulk gewaad? in 't minst niet opgeschikt?

En Agnes dus gekleed? bediamant; bestrikt

Met uw versierzels? zy gelykt myn Nicht Helene,

Nu beter, als gy doet. Hoe is 't, waar wil dit heene?

HELENE.

Hoor toe... Maar, Leonor, de tyd die naderd al;

Ga, volg myn last, en neem hem waar.

LEONOR.

Mevrouw, ik zal.

ZEVENDE TOONEEL.

HELENE *in Kameniers gewaad.* ANGELIKA,
 AGNES *in Juffers gewaad.*

HELENE.

Angelika, myn Nicht, gy weet, hoe dat voor dezen,
 Heer Ferdinand vaak van myn Broeder, wierd geprec-
 Voor eender edelste, en bevalligste in den Haag; (zen,
 Dat hy my, was hy niet zo wispeltuurig, graag
 Aan hem had uitgetrouwd; maar, na ik nu kan hooren,
 Heer Hendrik, zynen Vriend, voor my heeft uitverkooren;
 Die ons in maagschap ook noch eenigfins bestaat,

B

En

En met Heer Ferdinand, heel dikwils, omme gaat:
 En 't is gewis, dat twee, die by elkaâr verkeerren,
 Tezamen veel, van hun Bemindens, discoureeren.
 Heer Ferdinand, heeft my, met kennis, nooit gezien.
 Heer Hendrik laat zyn trouw my, door myn Broeder, biên;
 En, zonder daar in myn toestemming eens te vraagen,
 Bewerkt hy 't huuw'lyk, by myn allernaaste Maagen.
 Dit staat my tegen, dat hy, om zyn minnepyn
 Te stillen, daar zoekt, 't geen by my gezocht moest zyn.
 Al is 't, dat hem zyn deugd en gaaven waardig maaken,
 Om daar door in myn hart, en tot myn trouw te raaken:
 Nochtans, wyl hy verkeerd zyn vrijery begint,
 En ik noch nimmermeêr een minnaar heb bemind,
 Zal zich myn zinlykheid nooit met zyn liefde paaren.
 Doch, eer ik voorneem dit myn broeder te openbaaren,
 Ben ik van meening, om te zien Heer Ferdinand;
 Te toetzen, of hy zo by elk speeld voor galant,
 En wispeltuurig is, als hy word uitgekreeten:
 Maar, op dat hy myn naam, noch wie ik ben, zou
 weeten,

Ziet gy ons beide dus verwisseld van gewaad,
 En Agnes zal voor my nu speelen in deez' staat,
 En voeren myne naam, ik zal de haare draagen,
 Om dat ik myn respect niet reukeloos wil waagen
 Aan zyn lichtvaardigheid. Ik heb een brief versierd,
 En die, door Leonoor, gemaskerd, hem gestierd,
 Waar in dat ik verzoek, hy wil zich laten leiden,
 Door iemand naar de plaats, daar ik hem zal verbeiden;
 Dat in ons huis zal zyn, alwaar hem Agnes, voor
 Helene, spreken zal. Ik zond reeds Leonoor,
 Om hem te haalen. 'k Wil dus myn nieuwsgierigheden
 Voldoen, myn Nicht, en dit 's de reên van ons verkleeden.

ANGELIKA.

Maar, is uw Broeder, van deez' hand'ling, wel bewust?
 Zo hy u dus eens zag?

HELENE.

Ik ben niet ongerust,

Al-

Alwaar 't schoon, dat hy my kwam in dit kleed te aan-
schouwen. (wen.

Maar, Agnes moet haar voor zyn oog verborgen hou-
Heer Karel weet wel, dat ik my, in huis, heel vaak,
Dan dus, dan zo verkleë, alleen tot myn vermaak.
Hy moet van dezen nacht ter Bal gaan, met meêr Heeren,
En 't zal heel laat zyn, eer hy weêr naar huis kan keeren.
'k Hoop, midd'lerwyl, dat ik Heer Ferdinand zo veer
Zal brengen, door myn list, dat hy, hier na, niet meêr
Zo wispeltuig in zyn vrijery zal weezen.

ANGELIKA.

Wel, Nicht, zo gy hem van die ziekte kund geneezen,
Zult gy een Phenix zyn, dan hoeft de dame, daar
Hy zich aan overgeeft, te vreezen geen gevaar,
Dat haar gemaal, aan haar een kwaade part zal speelen,
En zyn Careffen aan een ander mededeelen,
Wyl zyn standvastigheid haar voor die vrees bevryd.

AGNES.

Ja, die gerustheid is veel waard, in dezen tyd.

HELENE.

'k Geloof 't: maar Nicht, 'k verzoek, dat gy me uw
hulp wilt leenen (meenen,
In 't geene ik voor heb: doch, gy moet in 't minst niet
Dat zulks geschied, om dat ik Ferdinand bemin.
'k Moet dat vermoeden zien te bannen uit haar zin;
'k Hoewel ik in der daad zyn liefde zou gehengen,
'k Indien dat ik hem tot standvastigheid kon brengen.
'k Wil hem slechts straffen voor zyn wispeltuigheid,
En wreeken 't Jufferschap, zo vaak door hem misleid.
Laat ons in huis gaan, daar wy hem verwachten zulleh.

AGNES.

'k Meen hem, en zyne knecht, ook braaf de kap te vullen,
Indien by met hem komt.

ANGELIKA.

Ik ben te vreên. Myn Nicht,
Waar ik u dienst kan doen, 't zal van my zyn verricht.

Einde van het eerste Bedryf.

TWEEDE BEDRYF.
EERSTE TOONEEL.

HELENE *in Kameniers gewaad*, ANGELIKA,
AGNES *in Juffers gewaad*, LEONOR.

LEONOR.
O Ja, gy zult terstond hier Ferdinand aanschouwen.

ANGELIKA.

'k Verlang zeer om te zien hoe dat hy zich zal houwen.

HELENE.

Maar, Agnes, weet gy wel...

AGNES.

Ik ben wel onderrecht.

ANGELIKA.

Zacht, Nicht, daar word geklopt.

LEONOR.

Daar is hy, met zyn Knecht.

HELENE *tegens Leonor*.

Vertrek.

TWEEDE TOONEEL.

FERDINAND, KRAAGMAN, ANGELIKA,
HELENE *in Kameniers gewaad*, *onder de naam
van Agnes*, AGNES *in Juffers gewaad*,
onder de naam van Helene.

HELENE, *de deur opmaakende*.

M. Yn Heer, zo 'tu geliefd, wilt binnen treden.

FERDINAND.

Ach! Kraagman, wat zie ik hier al bekoorlykheden.

Laat hem Apollo vry beroemen, als hy ziet

De schoone Aurora, daar de Nachtgodin voor vlied

Ter Hemelpoorten uit, voor zynen wagen rennen.

Ik roeme deze glans.

Wyst op Helene.

AGNES.

Myn Heer, ik moet bekennen,

Dat gy my, door uw komst, op 't allerhoogst verheugd,
Want

Want ik al lang voorheen, heb naar die zoete vreugd,
 En blyden dag, gewenscht, om u, als Vriend, te ontfangen;
 Op hoope, dat gy zoud voldoen myn hartsverlangen.
 Schoon gy nooit iemand hebt bemind, 't is nu den tyd,
 Dat gy bemind, zo lang gy neêrgezeten zyt.

KRAAGMAN.

„Goed, zo 't niet duurd te lang.

FERDINAND.

Ik ben verpligt, de wetten

Der liefde, om u, Mevrouw...

AGNES.

Wil u eerst nederzetten.

FERDINAND. *Agnes en Ferdi-*

'k Gehoorzaam uw geboên. *nand gaan zitten.*

HELENE *tegens Angelika.*

„Want dunkt u van 't begin?

ANGELIKA.

„Dat gaat, tot noch toe, wel, zy steld de zaak wel in.

FERDINAND.

Mevrouw, wie kan de kracht der liefde wederstreeven,
 Als hy zo schoone glans ziet voor zyne oogen zweeven?
 Dies ik myn hart u schenk, 't geen reeds in liefde brand.

AGNES.

Hoe! naar ik heb gehoord, zo acht gy, Ferdinand,
 Geen Juffrouw, hoe volmaakt, uw hart noch liefde
 waardig;

En zo 't al eens gebeurd, geschied het heel lichtvaardig.
 Ter plaatze, daar uw liefde eens was gevest, myn Heer,
 Zo heeft elk my bericht, daar keerd zy zelden weêr.

Uw wispeltuurigheid, en los verdraaide zinnen
 Doen u, al wie gy ziet, opstaande voet beminnen,
 Schoon gy, door Hymens wet, nooit wenscht te zyn
 gepaard:

En, wyl ik, nevens u, ben van die zelfden aard,
 Heb ik u hier verzocht, om u te zien en spreken.
 Ik zuiver steeds myn borst van minneliefdens treeken,
 En geef myn hart nooit aan een laffe Serviteur;

Wyl

Wyl al de Minnaars zyn, als gy, van een humeur,
 Dat 's ongestaadig, los, vol snoed bedriegerijen.
 Doch ieder u bemind, om dat gy mild in 't vrijen,
 En in geschenken zyt, dat wel galantiseerd;
 Dus elk zich acht op 't hoogst met uw bezoek vereerd,
 Ook is 't u wel bekend, hoe 't grootste deel der vrouwen,
 Van die galantery, wel 't allermeeste houwen.
 Want wie galantiseerd, en niet vereerd, noch geeft,
 Word met de nek aanschouwd, en nimmer toegang heeft.
 Maar, die geschenken geeft, daar by wel weet te leeven,
 Zo dikmaals als hy komt, elk voort acces zal geeven.
 Zo gy my pretendeerd alleen maar, om dat gy
 Een Juffrouw hebt gevryd, die nooit de slaaverny
 Der liefde heeft geprocfd, ja, die nooit van haar dagen,
 Beminde, of minnen zal, gy zult my niet mishaaغن.
 Ik bid, myn Heer, naardien gy zo verstandig zyt,
 Dat gy, benevens my, hier in betoond uw vlyt.
 Steld uwe kunst in 't werk, uw list en looze vonden,
 En wat gy noodig acht tot heeling van uw wonden;
 Herstel der mannen roem, myn Heer, zo als ik zal,
 Dat van de vrouwen doen; doch dit zeg ik vooral,
 Dat gy hier in niet moet te buiten gaan de paalen
 Der cerbaarheid. Wie van ons twee de prys mag haalen,
 Zal vast de wet, myn Heer, ook stellen aan die geen,
 Die overwonnen word. Wel nu, zyt gy te vreên?

KRAAGMAN.

Zy staan op.

- „ Die Juffrouw, zo als gy, zietoc, die zal u loeren,
 „ Zy kan my al te veel haar kaakespaanders roeren;
 „ Zy heeft, naar dat zy zeld, geen vrijer ooit bemind,
 „ Die dat gelooven zou, moest blind en doof zyn, Vriend.
 „ Dies laat u toch zo licht van haar geen kies uitrekken,
 „ Zy loerd meê op uw beurs, en zou u maar begekken.
 „ Maar, hoe behaagd ze u?

FERDINAND.

„ Wel.

KRAAGMAN *op Angelika wyzende.*

„ Endie?

FER-

FERDINAND.

„Is naar myn zin.

„Maar ach! haar Kamenier gelykt een Engelin

„Tezyn, zy heeft...

KRAAGMAN.

„Maar hoor, vry jy die twee Juffrouwen,
„En laat my, voor myn part, de Kamenier toch houwen.FERDINAND *tegens Agnes.*

De renomé, die zy my geeven, schoone Vrouw,
 Dat ik elk een bemin, en geen myn woord ooit houw,
 Als voor een korten tyd, steund op onwrikb're gronden,
 Wyl ik geen Juffrouw, hoe volmaakt, noch heb gevonden,
 Of zy is, zo als ik, vol onstandvastigheid,
 En die zy, doch in schyn, het meest bemind en vleid,
 Die zal zy, kort daar na, om slechte beuzelingen,
 Weêr haaten, als de pest; vol van veranderingen
 Zyn haar gedachten, ja, zy zyn gelyk een veer,
 Of weêrhaan, die de wind gestaâg draaid heen en weêr,
 Van zinnen.

KRAAGMAN *tegens Helene.*

Ja, dat's waar, wy hebben exprejentie
 Daar van, de meeste part zyn, als zyn Excellentie,
 Myn Heer, heeft daar gezegt, die haar oprecht bemind,
 En steeds standvastig blyft, hem 't eerst bedroogen vind;
 Zie daar om volgt myn Heer, in zyn galanterijen,
 Die modens na, als hy by nacht somtyds gaat vrijen,
 Hy houd hem altyd aan het ouwe spreek woord:

Winterze nachten,
 Vrouwe gedachten,
 Gunsten van Heeren,
 Zyn drie dingen, die licht verkeerren.

HELENE.

Ja!

Zeg eens hoe dat gy 't weet, dat zy verkeerren?

KRAAGMAN.

Ha!

'k Zou dat niet weeten! ook?

B 4

HE-

HELENE.

Wel laat het my eens hooren.

KRAAGMAN.

Dat ik in 't kort aan haar heb schut en rest verlooren,
 En 't scheelde weinig, of ik had de tutterlut
 Meê aan myn kwast gehad, maar ik wierd juist gestut,
 En op myn voet getreên, dies liet ik 't aan een ander.
 Maar, apropos, ik brand, gelyk een Saldërmander,
 Tot u, myn Engelin; heel anders, als myn Heer,
 Ben ik op u verliefd.

AGNES *tegens Ferdinand.*

Dat is 't geen ik begeer.

FERDINAND.

Zal uw genegentheid myn liefde doen bekroonen,
 En myn gewenschte min met wedermin beloonen?

HELENE *tegens Kraagman.*

Hebt gy my lief, is 't waar, dat gy daar zegt?

KRAAGMAN.

Wel hoe!

Ik heb u liever, als de boer zyn beste koe.
 'k Zal u by dag en nacht, gelyk myn zelf, oppassen;
 Ik ben niet, als myn Heer, gediend met veel gramassen.
 Ik ben standvastiger.

AGNES *tegens Ferdinand.*

Maar, uw galantery

Is vol verandering, gelyk elk zegt aan my.

HELENE *tegens Kraagman.*

Zoud gy standvastig zyn?

KRAAGMAN.

Ja, wil daar voor niet schroomen.

Ik ben standvastig, als de blaären van de boomen,
 En niet, gelyk myn Baas, die mind al wat hy ziet.

HELENE.

Hoe! is hy zulk een gast?

KRAAGMAN.

Ja toch, het scheeld hem niet;

Hy heeft, sint gift'ren, meêr als vyf en dertig vrouwen
 Zyn

Zyn min gezworen, en beloofd te zullen trouwen,
 Wiens naamen, zo 't u lust, ik u voort noemen kan;
 Want dat je 't vat, myn Kind, ik heb de lyst daar van,
 Daar ze opgetekend staan, waar ieder haar op 't zeerste...

HELENE.

Maar, wie bemind hy 't meest?

KRAAGMAN.

Wie? wel de laatste en de eerste,
 Bemind hy even veel, hy maakt geen onderscheid.

HELENE.

Dan word Mevrouw van hem braaf om den tuin gelcid.

KRAAGMAN.

Heeft zy hem lief?

HELENE.

Jatoch.

KRAAGMAN.

Dan is de Sloof bedroogen.

FERDINAND *tegens Agnes.*

Geen Juffrouw had op my noch ooit zo groot vermoogen,
 Als gy reeds hebt, Mevrouw.

KRAAGMAN *tegens Helene.*

Hoe is uw naam?

HELENE.

Waarom?

KRAAGMAN.

Omdat ik 't weten wil, nou spreek, gy zyt niet stom.

HELENE.

'k Heet Agnes.

KRAAGMAN, *willende haar ombelzen.*

Agnes, Lief! laat ik uw roode kaaken...

HELENE, *hem een klap geevende.*

Weg, zeg ik, of ik zweer, ik zal u voeten maaken.

KRAAGMAN.

Hoor, Angeniete, als jy myn op die wys weêr groet,

Bemin ik u, gelyk myn Baas jou Juffrouw doet.

HELENE.

Gy zult heel wel doen.

ANGELIKA *tegens Ferdinand.*

Gy kund daar niet uit trekken,
Myn Heer, al't geen myn Nicht, u heden komt ontdekken,
Spruit uit geen drift van min, maar uit nieuwsgierigheid,
Gelyk zy u vooraf daar even heeft gezeid.

FERDINAND.

't Word ook op deze wys, Mevrouw, maar aangenoomen.

KRAAGMAN.

„Heer, zal dit koppeltje, niet op 't register koomen?

FERDINAND.

„Neen, Kraagman, het verstrekt geensins voor vrijery.

DERDE TOONEEL.

HELENE *in Kameniers gewaad, onder de naam van Agnes.* ANGELIKA, AGNES *in Juffers Gewaad, onder de naam van Helene.* FERDINAND, KRAAGMAN, LEONOR.

LEONOR.

Mevrouw, uw Broeder komt, Heer Hendrik is 'er by.

KRAAGMAN.

Ik docht wel, dat ons weêr de Broederschap zou kwellen.

ANGELIKA *tegens Helene.* (len.

„Zyn onverwachte komt, myn Nicht, doet my ontstel-

HELENE *tegens Agnes.*

„Geen nood. Laat Ferdinand in deze kamer gaan.

„Nu lustig, met 'er haalt.

AGNES.

„Ik heb u al verstaan,

Myn Heer, ik bid, dat gy u zo lang wilt vertheeken,

In dit vertrek, tot zy weêr zyn naar 't Bal gewecken.

De nood vereifcht nu zulks; ga heen.

FERDINAND.

Wel aan, Mevrouw,

'k Zal u gehoorzaam zyn, en gaan.

KRAAGMAN.

Jakom, maak nou

Geen sircumstanties meêr; laat ons maar haast vertrekken;

Want

Want met de Broederschap, Heer, moet men niet lang
gekken. *Zy gaan in een ander vertrek.*

VIERDE TOONEEL.

HELENE *in Kameniers gewaad.* ANGELIKA,
LEONOOR, AGNES *in Juffers gewaad.*

HELENE *tegens Agnes.*

MAakt dat myn Broeder u niet ziet in myn gewaad,
Ga, met myn Nicht, in haar vertrek, dat open staat;
Want zo hy u dus zag...

AGNES.

'k Zal daar wel zorg voor houwen.
Maar, was Heer Ferdinand wat meerder te vertrouwen,
En zo standvastig, als hy wys is, hy was waard...

LEONOOR.

Uw Broeder, komt, Mevrouw.

HELENE *tegens Agnes.*

Verberg u met 'er vaard.

ANGELIKA.

Kom, Agnes, laat ons gaan, en hier geen tyd verkwisten.

AGNES.

Wel aan, ik ben gereed. Vertrouw u op myn listen,
En weest geruft, Mevrouw.

VYFDE TOONEEL.

KAREL, HELENE *in Kameniers gewaad.* LEONOOR.

KAREL.

GA, spoedu, Leonoor,
En breng aan Hendrik, voor, myn schryftuig, van
't kantoor,
Hy wacht 'er naar, en heeft iets van belang te schryven.
Nu, zult gy gaan, of niet, of moet ik eerst weêr kyven?

LEONOOR.

Wel neen, myn Heer, ik ga.

ZESDE TOONEEL.

KAREL, HELENE *in Kameniers gewaad*, FERDINAND *en* KRAAGMAN *in een ander Vertrek.*

FERDINAND.

„HOe nu! waar wil dit heen?

„Helene die vertrekt, en Karel blyft alleen

„By Agnes.

KRAAGMAN.

„Zy is mooi, en kan elks hart bekooren.

FERDINAND.

„Zwyg ftill, en laat ons, wat zy zeggen zullen, hooren.

KAREL.

’t Is nu byna een jaar, of langer, reeds geleên,
Dat ik getracht heb, u in ’t huuwlyk te doen treên
Met een braaf edelman, om hier niet in te doolen,
Naardien aan my de zorg is over u bevoolen,
Stond ik al over lang in twyffel wie ik zou
Voor u verkiezen, die mogt waardig zyn uw trouw;
Tot dat ik eindelyk heb naar myn zin gevonden
Een Edelman, die aan ons Stamhuis is verbonden;
In ’tkort, ’t is onzen Neef, Heer Hendrik, die u mind,
En die volkoomen tot uw huuwlyk is gezind.
Ik zal, tot Bruidfchat, hem al de erfeniffè geeven
Van Ryk oom, die onlangs alhier verloor zyn leeven.

FERDINAND.

„Hoe! Hendrik, wat ik hoor, is die verliefd op haar?

KRAAGMAN.

„Die Vent, is, naar ik merk, een fynè Koppelaar.

KAREL.

Hy heeft aan my verzocht, om u zulks te openbaaren,
Naardien dat gy noch zyt wat jong en onervaaren.

KRAAGMAN.

„Die Agnes, Heer, zo fchoon, en net, zo braaf van leeft;

„Is Karels tydverdryf, naar dat ik hoor, geweest;

„Hy wil, naar ik bemerk, om hem hier uit te draaijen,

Nu,

„Nu, in de plaats van hem, met Hendrik, haar gaan paaijen,
 „Dat heeft hy wel bedacht.

K A R E L.

Dit Huuwelyksverbond,

Zal u voordeelig zyn. Dies wil ik dat terstond...

H E L E N E.

Men moet zo haastig niet in 't huuw'lyk zich begeeven,
 Het trouwen duurd somtyds, myn Heer, voor al ons
 leeven,

Men moet voorzichtig zyn in de ongehewden staat,
 En overleggen eerst de zaak, met ryen raad,
 En zo lichtvaerdig niet zyn hart aan iemand schenken:
 Dies gun my noch wat tyd, dat ik my mag bedenken:
 Eer ik u geef myn woord. Ik bid, zyt niet misnoegd,
 Ik heb in als voorheen my naar uw wil gevoegd.

K R A A G M A N.

„Versta je dat wel, Heer? dat zyn verbruide strecken,
 „Zy heeft haar altyd naar zyn wil gevoegd, een teken,
 „Dat zy zo pluis niet is, en met hem vry gemeen.

F E R D I N A N D.

„Ik kan geen slot noch eind begrypen van deez' reën,
 „Zo is myn brein verward.

K A R E L.

O neen, maak u vry vaardig,

Ik wil geen uitsfel meêr; hy is uw min wel waardig,
 En ook den naam van man en zwaager.

K R A A G M A N.

„Heer, dat's slip,

„Zy doen in Companie, en reden in een schip;
 „Kund gy dat uit haar praat, die gy daar hoord, niet giffen?

H E L E N E.

Men kan in dit geval, myn Heer, somtyds wel missen.
 Het oude spreekwoord zaid zeer wel, naar myn ont-
 houd;

't Berouw komt veel te laat, wanneer men is getrouwd;
 Dies bid ik, wil den tyd, ten minsten zo lang rekken,
 Tot morgen, dan zal ik u myn besluit ontdekken.

K A

KAREL.

't Is wel, ik zal aan u verleenen dezen tyd;
 Maar zie wel toe, dat gy ook niet nalaaig zyt,
 Om my en Hendrik, dan volkoomen te vernoegeen,
 Of anders moogt gy u tot 't kloosterleeven voegen.
 Hy heeft myn gunst, en wacht alleen maar na uw woord.

KRAAGMAN.

„Dat laatste Komplement, hebt gy dat wel gehoord?
 „Zy moet in 't Klooster gaan, of met Heer Hendrik
 trouwen.
 „Wel, die potagie word hier wonderlyk gebrouwen.

ZEVENDE TOONEEL.

KAREL, HELENE *in Kameniers gewaad.*
 LEONOR. FERDINAND *en* KRAAG-
 MAN *in een ander Vertrek.*

LEONOR.

Heer, Hendrik heeft gedaan met schryver.

KRAAGMAN.

„O die Gek!

KAREL.

Ga, Leonoor, breng hem hier binnen, en vertrek.

HELENE.

Hoor, Leonoor.

LEONOR.

Mevrouw.

HELENE.

„Ga, wil de kaars eerst snuiten,
 „Maar snuit die uit, en breng Heer Ferdinand straks lui-
 „Eer hy hier word betrapt. Nu spoei u met 'er vaart. (ten,

LEONOR.

„Dat werk is met 'er haast, en naar uw zin geklaard.

KAREL.

Hoe is 't, zult gy niet gaan, waar toe diend dit gefluister?

LEONOR, *de kaars uitsnuitende.*

Met uw verlof, myn Heer, de kaars die brand zo duister,
 En...

KA-

KAREL.

Hoe! wat doet gy?

LEONOOR.

„U in 't duister laten staan.

Tegens Ferdinand ter zyden.

„Myn Heer, 't istyd, dies bid ik, volg my na.

*Leonoor neemt Ferdinand by de hand,
en brengt hem met zyn Knecht*FERDINAND. *uit de kamer.*

„Wel aan.

„'t Is duister.

LEONOOR, *spreekende zagt.*

„Hou my vast.

KAREL.

Hoor ik daar iemand spreken?

HELENE.

Ga, Leonoore, vlieg, en wil de kaars ontsteeken.

KRAAGMAN, *stootende met zyn hand Karel in 't gezicht.*

Zacht, Heer, ben jy 't?

KAREL *zyn degen trekkende.*

Wie daar?

KRAAGMAN, *schielyk te rug loopende.*

O bloed!

LEONOOR.

Wat zotterny!

Wie zou 'er zyn als ik?

KRAAGMAN, *al zoekende.*

Och! Heertje lief.

LEONOOR, *Kraagman by de muur vattende.*

„Volg my,

„En houwd u stil.

KRAAGMAN.

Och! och! myn Heer, wy zyn verlooren,

Dat woord; wie daar, klonk my zo vreeslyk in myn ooren,

„k Heb iemand by zyn kin, in 't struik'len, daar gevat.

KAREL.

Hoe is 't, brengt gy geen licht, wel wat fatzoen is dat?

HEE

HELENE.

Waar blyft gy, Leonoor?

LEONOOR.

Ik loop vast als de blinden.

KAREL.

Hoe! zyt gy noch niet weg?

LEONOOR.

Ik kan de deur niet vinden.

*Zo als zy binnen gaan, komt Hendrik
aan de andere zyde op het Tooneel.*

ACHTSTE TOONEEL.

HENDRIK, KAREL, HELENE
in Kameniers gewaad.

HENDRIK.

IN't duister, hoe! wat's dit?

KAREL.

Ik ben geheel beducht,

Helene, dat dit werk... Daar hoor ik weér gerucht.

Wie daar, noch eens; wie daar?

HENDRIK *zyn degen trekkende.*

Een, die hier met zyn leeven,

Dit huis beschermen zal.

HELENE.

Zult gy geen licht ons geeven?

Hoord gy niet, Leonoor?

NEGENDE TOONEEL.

HENDRIK, KAREL, HELENE *in Kameniers
gewaad.* LEONOOR *licht hebbende.*

LEONOOR.

Hier ben ik al met licht.

HENDRIK.

Zyt gy't, Heer Karel?

K A R E L.

Ja. Hebt gy my in 't gezigt

Geloopen?

H E N D R I K.

Ik, myn Heer?

L E O N O O R.

Ei, wil u niet verstooren,

't Was Hendrik niet, myn Heer.

K A R E L.

Wie dan? voort, laat my 't hooren.

L E O N O O R.

Ik was 't, myn Heer, die u, naardien ik liep zo ras,
Maar even heb geraakt, wyl het zo duister was.

H E N D R I K.

„Hier schuld iets, naar ik merk.

L E O N O O R *stil tegens Helene.*

„Mevrouw, ei, wil niet schroomen.

H E L E N E.

„Zyn zy al weg?

L E O N O O R.

„O neen.

H E N D R I K.

Hoe is dit bygekoomen,

Dat gy in duister waard?

K A R E L.

Heer, de onvoorzigtigheid

Van dit geval, spruit uit de domheid van de meid.

L E O N O O R *stil tegens Helene.*

„Uw broeder heeft de deur in 't nachtslot toegeslooten.

H E N D R I K.

Maar, wat bewoog u toch, om hier uw staal te ontblooten?

L E O N O O R *stil tegens Helene.*

„Ik heb haar op de plaats gelaaten zonder licht,

„En tegens Agnes, en Angelika, uw nicht,

„Belast hun beide daar zo lang wat te onderhouden.

K A R E L.

(trouwen.

Men moet zyn dienstboon nooit, myn Heer, te veel ver-

C

Maar

34 . DE WISPELTUURIGE

Maar zagt, de klok is reeds by tien, dies is 't tyd,
Om voort naar 't Bal te gaan. Beveel aan myne vlyt,
Uw min, die ik aan haar ontdekt heb; Heer, op morgen,
Zult gy, door myn beleid, een eind zien van uw zorgen.
Spreek haar voor deze tyd niet aan, maar laat ons gaan.

HENDRIK.

Ik laat op uwe zorg, myn Heer, dan alles staan.

KAREL.

Zo doet. Laat ons eens uit.

TIENDE TOONEEL.

ANGELIKA, FERDINAND, KRAAGMAN.

ANGELIKA.

TReë in, zy zyn gescheiden.

Wil hier een oogenblik, met uwe knecht, verbeiden,
Tot dat myn nicht haar broër heeft aan de deur verzeld.
Zyn onverwachte komst heeft ons al t'faam ontsteld.

Ik ga; vaar wel, myn Heer.

FERDINAND.

Wil niet zo dra vertrekken,

Sta toe, dat ik aan u myn liefde eerst mag ontdekken;
Op 't zelfde oogenblik, dat uw bekoorlykheên,
En aangenaame glans voor myn gezigt verscheên,
Trof gy myn hart, door 't licht van uw aanminnige
oogen.

ANGELIKA.

Myn oogen! hebben die op u zo groot vermoogen?

FERDINAND.

Oja, myn Zielsvoogdes.

ANGELIKA.

'k Ben u daar voor verpligt.

Maar laat my gaan, myn Heer, eer dat ons hier myn
Nicht...

FERDINAND.

Zult gy my zonder troost dus eenzaam laten klaagen?

AN-

ANGELIKA.

Daar komt Helene, die uw droefheid zal verjaagen.
Vaar wel; en denk, dat ik uw dienaar esse ben.

ELFDE TOONEEL.

FERDINAND, KRAAGMAN, AGNES
in Juffers gewaad, onder de naam van Helene.

HELENE *in Kameniers gewaad, onder
de naam van Agnes, ter zyden.*

AGNES.

Heer, Agnes komt straks met de sleutel, om u, en
Uw knecht, terstond de deur, die in den Hof, naar
buiten,

Zyn uitgang heeft op straat, door myn bevel, te ontsluiten.

FERDINAND.

Is Karel zekerlyk uw broër?

AGNES.

Ja, myn Heer,
En ik liep, door zyn komst, haast prykel aan myn eer.

FERDINAND.

'k Geloof't; maar twyffel reeds.

AGNES.

Waar aan toch?

FERDINAND.

Of gy heden,
Gelooven zult, dat gy van my word aangebeden,
Ja, dat ik, om uw min, geen dood noch ongeval...

AGNES.

Ho, ho! ik kom al meê, hoor ik, in dit getal
Van Juffrouws, die gy mind, en straks weêr gaat verlaa-
ten.

Maar, ik heb noch in 't minst gezien van uw dukaaten.

FERDINAND.

Ik u verlaaten? neen! eer zal de held're zonn
Zyn klaarheid missen; ja, eer zal de koele bron
Op droogen, eer ik u, myn Schoone, zal begeeven.

Eer zal 't gevoogelt nooit meêr door 't geboomte zwee-
ven,

Ja, eer zal de Aspunt, daar de waereldkloot op draaid,
Bezwyken voor zyn last en werden afgemaaid,

Eer 'k u verlaat, wiens geest en schoonheid my bekoorden.

KRAAGMAN.

„Zie, daar ontschakeld hy al weêr een reeks van woor-
den,

„Die, als een Juffrouw hem hier toe het minst maar port,

„Hy uit zyn keelgat voort, met heele emmers, stort

„By die gelegendheid. Hy is een schoone trooster,

„En diend wel voor prijoor in 't Franciskaner Klooster.

FERDINAND.

Ik zweer, dat ik u nooit...

AGNES.

Onnoodig dat gy zweerd,

Naardien ik u geloof.

KRAAGMAN.

„Dan ben je recht verkeerd,

„Myn lieve zoete sloof, hy zal jou toch bedriegen,

„Hy slag't al de galants, die nooit iets doen als liegen.

FERDINAND.

Beminlyk Voorwerp van myn hartsgeuegentheid,

Vertrouw vry, dat al 't geen ik u reeds heb gezeid

Uit zuivre liefde spruit; ja, alle myn gepeinzen...

AGNES.

Na die verklaring, Heer, kan ik niet langer veinzen;

Weet dat ik u bemin.

KRAAGMAN.

„Helene, jou zottin,

„Zie wat je doet.

FERDINAND.

Mag ik dan hoopen op uw min?

AGNES.

Op morgen zal ik u myn hartsgeheim ontdekken.

Vaar wel; 't is nu myn tyd, myn Heer, ik moet vertrekken,

Eer, door myn broeders komst...

FER-

FERDINAND.

Ik zal op morgen weêr

't Geluk genieten u te spreken?

AGNES.

Ja, myn Heer;

Dies stel uw hart gerufft, en wil zo lang verbeiden.

Ik ga; myn kamenier zal u straks uitgeleiden.

Maar, ach! myn hart ontroerd.

FERDINAND.

Wat doet gy?

AGNES.

Ach! ik ween.

FERDINAND.

Om wie?

AGNES.

Om u.

FERDINAND.

Om my?

AGNES.

Om u, en anders geen.

De ziel, die 't lyf begeeft, laat 't lichchaam zonder leeven;

Gelyk nu 't myne, Heer, wyl ik u moet begeeven.

Ik blyf uw dienaares; vaar wel, heer Ferdinand,

Gy zyt, en blyft altyd, myn eenigste Galant.

T W A A L F D E T O O N E E L.

FERDINAND, KRAAGMAN.

KRAAGMAN.

Zult ge uw beloften aan die schoone Juffrouw vrouwen?

FERDINAND.

Zo als ik ben gewoon te doen by alle vrouwen.

KRAAGMAN.

Dat is nu nomro drie, die ik hier in dit huis,

Op myn Register stel; en, heb ik geen abuis,

Het word 'er noch wel vier; jy gaat hier stoute gangen.

Indien ik meê van haar kom een request te ontfangen,
Weet ik al hoe ik haar zal titeleeren.

FERDINAND.

Hoe?

KRAAGMAN.

Dat zal ik u terstond ontdekken, luister toe:
De schreijende Matres. De vrysters om te schreijen,
Die hebben, in 't gemeen, drie traanen die misleijen.

FERDINAND.

Maar zegt my eens, wat voor drie traanen zyn dat toch?

KRAAGMAN.

Wel, die van blydschap, of van droefheid, of bedrog.
Het meeste vrouwvolk, Heer, zyn vol van deze grillen,
Zy kunnen lachchen, en ook huilen als zy willen;
Doch traanen van bedrog gaan by haar meest in zwang.
Maar, apropos, myn Heer, jy weet, ik heb zo lang,
U, als een trouwe knecht, gediend, wil my dat diertje,
Nu gy de Juffrouw vryd, ik meen haar kameniertje,
Toch schenken voor myn part.

FERDINAND.

o Neen! ik ben gezind,
Haar nu te minnen, om dat Hendrik haar bemind;
Ik zal, tot spyt van hem, wyl ik zulks heb vernoomen,
't Geen hy verborgen hiel... Maar 'k zie haar zelfs daar
koomen.

DERTIENDE TOONEEL.

HELENE *in Kameniers gewaad, onder de naam
van Agnes.* FERDINAND, KRAAGMAN.

HELENE.

ME juffrouw heeft aan my belast, dat ik u uit
Zou laten; volg my na, wyl ik de deur ontsluit.

FERDINAND.

Dat zal onnoodig zyn, nu gy door uw vermoogen,
De deur myn 's hart reeds hebt ontslooten, uw schoone
oogen,

En aangenaame glans zyn daar de sleutels van.

HE-

HELENE.

Wat hart meent gy, myn Heer?

KRAAGMAN.

„Dat nimmer rusten kan.

FERDINAND.

Dat hart, myn Engelin, dat ik, voor al myn leeven,
Indien het u behaagd, vrywillig u wil geeven.

HELENE.

Dat geest'lyk huisraad, Heer, dat heb ik niet van doen,
Want ik heb zelfs een hart, en 't was ook geen fatsoen,
Dat ik, dus onbeleefd, u daar van zou berooven;
Ik ben geen hartendief, zulks moet gy nooit gelooven.
Al wie zyn hart zo licht aan iemand schenkt, of geeft,
Gelyk gy my wilt doen, voorzeker niet lang leeft.
Bewaard gy 't voor u zelfs, het mogt u namaals smarten.

KRAAGMAN.

Maar, hoor eens, meisje maat, myn Heer heeft zo
veel harten,Wanneer hy vrien gaat, als hy matressen mind,
Of hy somtyds een hart tien twintig, zoete kind,
Weg schenkt, dat 's niks voor hem, hy geeft in die ge-
vallen,Gelyk als Niemand doet, om niet zyn Niemendallen,
En ieder een zyn hart; Ô! hy is dad'lyk reê,
Maar, als hy van haar gaat neemt hy zyn hart weêr meê.

FERDINAND.

Zwyg, Zot. Myn Agnes lief! laat my uw min genieten,
Geen tyd zal my, om ute dienen, ooit verdrieten,
Wanneer ik maar 't geluk...

HELENE.

Myn Heer, 't is geen manier,
Daar gy myn Juffrouw vryd, dat gy haar kamenier,
Uw min ondekt en vryd, die klein is van vermoogen,
Daar by gering van staat, dies opend eens uw oogen.

KRAAGMAN.

Maar hy is altyd blind wanneer hy is verliefd.

FERDINAND.

Neen, Agnes, 't is uw glans, die my deborft doorgriefd.

HELENE.

Gy meent Helenes glans.

FERDINAND.

By uw vergoode ftraalen,
En kan Helenes glans, hoe fchoon, in 't minft niet haalen,
't Is my niet onbekend, dat Hendrik u, Mevrouw,
Heeft overlang bemind, hoewel met fmart en rouw;
Doch hy is van uw hart, tot noch, geen overwinnaar.

HELENE.

Zo u dit is bekend, dat Hendrik is myn Minnaar,
Zo weet gy, voegt het my dat ik hem geef myn woord:
En, wat dat u belangt, ik bid zyt niet geftoord,
Als ik u zeg, dat ik u nimmer zal beminnen,
Maar aan heer Hendrik voort opofferen myn zinnen;
Wyl hy ftantvafftig is, gy vol lichtvaardigheid.

KRAAGMAN.

„Wat dunkt u, heeft zy u de waarheid daar gezeid?
„Uw vryen is vergeefs, wilt vry uw moeiten ftaaken,
„Dat Angenietje zal niet op 't register raaken.

FERDINAND.

„Dat vrees ik meê. Maar ach! hoe ftuurs zy is van zin,
„Hoe meêr zy my veracht, hoe meêr ik haar bemin.

KRAAGMAN.

„Zo ben je waarelyk verliefd?

FERDINAND.

„Ach! ik zal fterven...

KRAAGMAN.

„Wel twyffel daar niet aan.

FERDINAND.

„Zo ik haar min moet derven.
„Ik ben verlooren, ach! ik ben myn vryheid kwyt.
„Maar hoe! waar wilt gy heen?

KRAAGMAN *wil weg gaan.*

„Wyl gy verlooren zyt,
„Wou ik u wederom, myn Heer, voort door ftdsroeper
Om-

Omroepen laaten. „Och! 'k beklag dien armen poeper.
HELENE.

Myn Heer, myn tyd verloopt, ik bid u wil toch gaan.
KRAAGMAN.

Dat is een blaauwtje, Heer.

FERDINAND.

Ei, blyf, blyf noch wat staan,

En hoor naar myn geklag.

HELENE.

Zo moet ik dan vertrekken.

FERDINAND.

Myn Agnes, laat ik u myn minnesmart ontdekken,
Ik bid, dat gy met my toch wilt meêdoogend zyn.

HELENE.

Zo gy niet heen gaan wilt, zo zal ik gaan.

FERDINAND.

Met pyn,

Dwingt gy my om te gaan; maar denk, myn Uitgeleezen,
Dat gy steeds in myn hart, waar dat ik ben, zult weezen.

KRAAGMAN.

Deez' word getekend, met een roode letter, in
Myn boekje, als de eerste vrouw, en de eenigste, wiens
min

Myn Baas verwonnen heeft. Hier leid al zyn koeraasje,
Wat is deliefde ook niet een wond're potaasje!

Einde van het tweede Bedryf.

DERDE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

HELENE in Kameniers gewaad, ANGELIKA,
AGNES in Juffers gewaad, LEONOR, draa-
gende een zwarte Sluijer, en een nacht Pinjoor.

HELENE.

MAar, Leonoor, zou hy wel koomen?

LEONOR.

Ja, Mevrouw.

In 't uitgaan zei hy noch dat hy hier weezen zou.

HELENE.

Welaan, elk doe dan zo gelyk ik 't heb besteecken.
Hem zullen op deez' plaats drie Ageniffen spreeken,
En myne stem alleen maar klinken in zyn oor.

Wyst op Agnes.

Eerst zal ik achter u gaan staan, dan weder voor,
En met hem spreeken, dan weër, naar 't te pas zal komen,
Wyst op Angelika en Leonoor.

Of voor, of achter u. De dicht begroeide boomen,
En de avondstond, daar by de flauwe maanschyn,
Zal my tot deze list genoegzaam dienstig zyn;
Wyl hy daar door niet recht zal kunnen onderscheijen,
Wie met hem spreekt; ook zal 't hem noch te meër mis-
leijen,

Als ik my dan eens met myn zwarte sluijer, dan
Met myn pinjoor vertoon. Wel nu? wat zegt ge 'er van?

ANGELIKA.

De vond is goed, myn Nicht, uw geest heeft geen gelyken.

AGNES.

'k Begrypt 't nu ook, Mevrouw, hoe gy hem door wilt
stryken.

Gy wilt dat wy alleen maar de acties maaken, wyl
Gy voor ons spreeken zult; de kaerel word wel yl
Van zinnen als by steeds uw eige stem zal hooren,

En

En dat hem ieder reis een ander komt te voeren.
Maar, zal't niet raadzaam zyn dat ik, naar uw gesprek
Op Agnes naam, my, als Helene, aan hem ontdek?

HELENE.

Oja.

ANGELIKA.

Ik zal hem ook zyn wispeltuigheden...
Maar zacht, ik hoor zyn stem, laat ons ter zyde treden.

HELENE.

Ras, ieder masker zich. Kom, Leonoor, geef nu
Myn sluijer, Agnes, treê voor uit, op dat hy u
Het eerst gewaar werd, 'k zal my achter u gaan zetten,
En met hem spreken; wilt op't acties maaken letten.

T W E E D E T O O N E E L.

FERDINAND, KRAAGMAN, HELENE *in*
Kameniers gewaad, onder de naam van Agnes,
ANGELIKA, AGNES *in* *Juffers gewaad,*
onder de naam van Helene. LEONOR.

KRAAGMAN.

't I Shier dan in't Voorhout, dat ze u verwachten zal,
Bevryd van Hendriks min?

FERDINAND.

Hoor, Kraagman, eens vooral,
Noemt nooit heer Hendrik, als ik vol verliefde treeken,
Met Juffers spreek.

KRAAGMAN.

Neen, neen, 'k zal dan veel liever spreken
Van heer Cupido. Maar indien ik, Heer, niet mis,
Komt daar de Juffer.

FERDINAND.

'k Zal eens hooren of zy't is.

Tegens Agnes.

Mevrouw, ziet hier uw slaaf, die hier op uw gebieden,
Verscheenen is, ei! laat aan my die gunst geschieden,
Dat ik ontmaskert u aanschouw, en van myn min...

HE-

HELENE *achter Agnes*, die bewys van spreken doet.
Myn Heer, gy zyt verkeerd.

FERDINAND.

Verkeerd! myn Engelin,
Vergun my dan 't geluk dat ik uw naam mag weeten.

HELENE *achter Agnes*.

Myn naam; myn Heer?

FERDINAND.

O ja.

HELENE *achter Agnes*.

'k Word Agnes hier geheeten.

FERDINAND.

Ik heb nooit in den Haag volmaakter beeld gezien,
Indien gy Agnes zyt, 't is Agnes die ik dien,
En in myn hart bemin.

HELENE *achter Agnes*.

Myn Heer, die haastig minnen,
Die hebben haast berouw van ligt verliefde zinnen,
In zulk een vrijery scheidt Agnes gantsch geen lust.

KRAAGMAN, *ziende een van de andere Juffers*.

„Myn Heer, betoom u wat, gints naaderd op deez' kust
„Een and're roover.

FERDINAND.

Zoudit Agnes dan niet weezen?

Het schynt nochtans haar stem. Myn lief, myn uitgeleezen,

Gy zyt myn Agnes; ja, ik ken u aan de spraak.

Ontdek uw aangezicht, myn lust, myn zielsvermaak.

HELENE *achter Agnes*.

't Is lang genoeg gespot. Myn Heer, 't kan my mishaaagen,
Dat, daarge een Agnes mind, uw min komt op te draagen
Een andere Agnes, en 'k zeg noch, gy zyt verkeerd.

FERDINAND.

Geensins, uw schoonte alleen myn boezem heeft verheerd.

HELENE *achter Agnes*.

Hoe kan dat zyn, myn Heer? ik heb u nooit vernoomen.

Ik ben hier vreemd, en ook van daar eerst aangekomen.

F E R D I N A N D.

„Wat dunkt u, Kraagman? spreek: gelykt zy Agnes niet?

K R A A G M A N. (schied,

„k Zou 't zeggen aan haar stem: doch 't geen dat hier ge-

„Indien 't geen foppen is, 't gelykt Commedie spelen.

Agnes wyft Ferdinand naar een van de Juffers.

H E L E N E achter Agnes.

Die gintze Juffer zult gy moog'lyk moeten streelen.

Zy roept u, meen ik.

F E R D I N A N D tegens Kraagman.

My? *Agnes knikt.*

K R A A G M A N.

Nadat ik 't kan verstaan,

Zo knikt ze, en dat is ja gezegt.

F E R D I N A N D tegens Agnes.

Ei! wilt niet gaan,

Mevrouw, ik zal zo straks hier tot u wederkeeren,

En myne liefde nooit geen Juffrouw offereeren,

Of 't moet een Agnes zyn.

*K R A A G M A N sprekkende, wykt Agnes te rug,
en Helene begeeft haar op een andere plaats,
en treed Ferdinand tegen.*

't Is zo. Hy is verliefd

Op alle Agnietjes, wyl zyn hartaar is doorgriefd

Van een Agnietje, en weet, dat wonderlyke Agnietje,

Is zyn Voogdes alleen. Hy zingt geen ander liedje,

Als van Agnietje, en dat Agnietje, of 'k ben een fiel,

Ontfeld zyn kop thans, als een oudwyfs spinnewiel.

F E R D I N A N D tegens Helene.

Myn Waarde, wyl ik heb 't geluk u aan te schouwen,

Wilt uw schoon aangezicht toch niet verborgen houwen;

Maar laat me uw glans, die my in deze duisterheid

Alleen verlichten kan, met helderder bescheid

Voorkomen.

H E L E N E Gemaskerd.

't Mag niet zyn, om niet bekend te raaken,

By

46 DE WISPELTUURIGE

By and're Juffers, die zich in 't Voorhout vermaaken.

FERDINAND.

Meld my uw naam, Mevrouw.

HELENE.

Die's Agnes.

FERDINAND.

„Hoe! al weêr

„Een Agnes, Kraagman?

KRAAGMAN.

„'t Zal van nacht het woord zyn, Heer,

„Dat, in het Haags Voorhout de Ronde moeten geeven.

FERDINAND.

„Ik zal vervolgen.

KRAAGMAN.

„Gy zult wel doen.

FERDINAND.

Ach! myn leeven;

Dewyl Diane aan ons ontrokken heeft haar licht;

Een hemelscher Diaan verstrekt me uw aangezigt.

Wilt uw Endimion verkwikken door uw stralen.

KRAAGMAN.

„Ik docht wel dat hy uit Ovidius zou haalen

„Zyn nieuwe vrijery.

FERDINAND.

Mevrouw, het is dan waar,

Dat ge Agnes zyt genaamd?

HELENE.

Hoe! twyffeld gy?

FERDINAND.

Neen: maar

Ik sterf, om dat gy met een Masker komt bedekken

Het schoon van Agnes, dat myn levensdraad kan rekken.

„Maar ach! ik vrees dat zy geen Agnes is.

HELENE.

Beziet

My vry zo als gy wilt; maar Heer, verbeeld u niet,

Dat ik de schoonste ben: want gy zoud missen kunnen.

He-

Helene wyft op Angelika.

Maar, zo die Juffer, die daar staat, u wou vergunnen,
 Dat gy ontmaskerd haar aanschouwen mogt, myn Heer,
 Dan kost gy, met 'er daad, eerst zeggen, dat gy de eer
 Geniet te zien, een die recht waard is schoon te noemen.
 Maar neen: 'k herroep het, en wil haar zo hoog niet roe-
 Vermits gemeenelyk gepreeze Juffers, aan (men;
 Het oog van haar galants ontvallen. Gy kund gaan,
 En zelfoordeelen, of zy kan voor schoon passeeren.
 'k Ben maar haar Kamenier, myn Heer, en myn begeeren
 Was niet om u te zien: o neen, het is uw knecht,
 Die 'k riep, en spreeken wou.

FERDINAND.

Kend gy hem?

HELENE.

Wel te recht.

FERDINAND.

Waar zyt gy, Kraagman?

KRAAGMAN.

Hier.

FERDINAND.

Decz' Juffrouw moet u spreken.

HELENE tegens Ferdinand.

En myn Mevrouw roept u, myn Heer, zy doet het teken.

FERDINAND, spreekende, voegt haar *Helene*
achter Angelika, en Leonoor komt, in Helenes
plaats, by Kraagman.

Ik treë zo naar haar toe. „Maar Kraagman, zou me myn
 „Gehoor bedriegen, en dit niet myn Agnes zyn?

KRAAGMAN.

„Ik weet het niet. 't Gehoor zou konnen ons bedriegen,

„En zulks was 't eerste niet. Maar, Heerschoop, zonder
 liegen,

„My dunkt decz' Kaaper is beleeft, of niet gewent

„Te kaapen, om dat hy ons naar een ander zend.

„Spreekt gy de Juffer, die u roept, ik zal ontdekken,

„By deze, of zy ons niet wat foppen, als twee gekken.

FER

FERDINAND.

„Goed, Kraagman, dat 's heel wel, ik ga terwyl dan by
 „De Juffer; doe uw best.

KRAAGMAN *tegens Leonoor.*

Myn Engelin, zo gy

My hebt geroepen, ziet, uw dienaar die is vaardig
 Te volgen uw geboën; maar acht my toch zo waardig
 Dat gy uw troonietje laat zien, de zon zal u
 Thans niet verbranden. Weet, ik ben byzonder schuw
 Voor die zich maskert, en daar spreek ik niet weêr tegen,
 Sints me een ontneusde eens heeft by 't linker been ge-

LEONOR. *(kreegen.*

Kom hier wat heen, op dat uw Heer, en ook Mevrouw
 Niet hooren 't geen ik u, in stilte, vraagen wou.
 Ik zal my tyds genoeg ontdekken.

FERDINAND *tegens Angelika.*

'k Wil u zweeren,

Mevrouw, uit, onbescroomt, al wat gy moogt begeeren.
 Ik zal uw wil voldoen, vermits dat gy alleen
 Myn hart geraakt hebt. Maar, myn oordeel is te klein
 Om recht te vatten uw stilzwygende gebaaren.
 Doet weg die zwarte wolk, laat voor myn oog opklaar
 De zon, uw aangezigt, dat my verlichten kan. *(reü*

HELENE *achter Angelika.*

Heer Ferdinand, 'k erken u voor een edelman;
 En 't is om u alleen, dat ik hier ben gekomen.
 Ik weet gy wandeld hier wel meêr; maar 'k heb vernoo-
 Dat gy twee Juffers hier vol minnekoozery, *(men,*
 Reeds 't zelfde hebt gezegt, 't geen gy nu zegt aan my.
 Waarom ik zwaarlyk kan gelooven, dat de liefde
 Van eenig Juffer ooit uw weif'lend hart doorgriefde;
 Want uw gevlei is naar de mode van deez' tyd;
 Ik denke, dat ge my, gelyk alle andren, vryd.

FERDINAND.

„Wat zie! wat hoor ik! zyn dit Juffers? of zyn 't spooken?
 „Drie hebben 'er my, elk byzonder, toe gesproken;
 „En 'k zweer, 'k heb Agnes stem, het eerst' en 't laatst',
 gehoord. HE-

HELENE *achter Angelika.*

'k Ben, noch was Agnes nooit, geloof my op myn woord.

FERDINAND.

Dan ben ik doof, Mevrouw, of heel beroofd van zinnen.

Wat zegt gy, Kraagman?

KRAAGMAN.

Heer, ik zou nu wat beginnen
Tetwyf'len, Agnes stem is grover, deze is fyn.

ANGELIKA.

Dat's raar, hy wil, parfors, ik moet een Agnes zyn.

FERDINAND.

„Nu heeft zy weêr haar stem veranderd.

KRAAGMAN *spreekende, wykt Angelika, Leonoor
en Helene, die een Pinjoor om doet, te rug.*

„'k Laat me villen,

„Indien 't geen Jufferszyn, die ons wat scheeren willen,

„Of Toverkollen; och! gaan wy hier maar van daan.

„De Juffer, die my riep, stond my in 't minst niet aan.

„'k Heb ook niet half verstaan't geen zy my kwam te vraa-

„Ik zei maar ja, om zo van haar te zyn ontslaagen. (gen,

„Doch, zo gy stout zyt, en uitvorschen durft de zaak,

„Wyl ze Agnes alle drie gelyken aan de spraak, (ken.

„Moest gy iets doen, waar door de bommel uit zou bree-

FERDINAND.

„Wat zou dat zyn?

KRAAGMAN.

„Op nieuws weêr met die Juffer spreken,

„Die ons hier 't eerst verscheen, 't geen Agnes is geweest.

Leonoor treed voor uit, gevolgt van Helene en Angelika.

„Daar komt ze weêr voor uit, of 't is een booze geest.

FERDINAND, *Leonoor aanspreekende.*

Mevrouw, om zeek're reên, wilt my toch kenbaar
maaken,

Of gy niet Agnes zyt.

LEONOOR, *weggaande.*

Ik ben 't, wat kan't u raaken?

FERDINAND, KRAAGMAN, HELENE,
in Kameniersgewaad. ANGELIKA. AG-
 NES *in Juffers gewaad ter zyden.*

FERDINAND.

Wacht, bid ik u, ei, wacht, vertrek zo haastig niet,
 Myn Schoone, wyl dat gy alleen myn hart gebied.

KRAAGMAN.

Dat's een Ariba. Dit gaat tegen myn gedachten.
 Hoe of dit einden zal?

HELENE *met een Pinjoor, en Gemaskerd.*

Waar zou zy toch naar wachten?

Wyl ik die Agnes ben, die gy op deze steê,
 't Eerst aangesproken hebt.

KRAAGMAN.

„Hier speeld de drommel meê,

„Of ik versta 't me niet.

ANGELIKA *Gemaskerd tegens Ferdinand.*

'k Mogt my met recht beklaagen,

Myn Heer, zo ik u ooit had liefde toegedraagen.

'k Geloof gy my verslyt voor die ik nimmer was.

Gy zegt dat gy my mind, maar 't is bedrog; zo ras

Gy weêr een ander spreekt, voerd gy de zelfde reden.

't Is best dat Agnes, om uw wispeltuurgigheden,

Uw geen geloof geeft, maar Heer Hendriks liefde loond,

Die zich, in 't minnen, veel stantvastiger betoond.

HELENE *weêrboud Angelika, die vertrekken wil.*

Mevrouw...

FERDINAND *tegens Angelika.*

Vertoef, myn Lief, wilt my toch niet ontrekken

Uw byzyn, maar laat my myn onschuld eerst ontdekken.

De duisterheid heeft my misleid in dit geval,

'k Zweer, dat ik niemand ooit, als u, beminnen zal.

ANGELIKA, *weggaande.*

Zo lang als gy my ziet zal ligt uw liefde duuren,

Maar langer niet.

KRAAG-

KRAAGMAN.

Dat's twee Ariba. Dat zyn kuuren!

VIERDE TOONEEL.

FERDINAND, HELENE *in Kameniers gewaad,*
onder de naam van Agnes, en gemaskerd. KRAAG-
 MAN. AGNES *in Juffers gewaad, onder*
de naam van Helene, ter zyden.

FERDINAND, *willende Angelika volgen.*

UW vlugten is vergeefs, Mevrouw, ik volg u na.

HELENE.

Daar zal ik voor zyn; ik begeer zulks niet. Sta, sta!

FERDINAND.

Waarom niet? welk een stem! wie zou my dat beletten?

HELENE *haar ontdekkende, en weggaande.*

Ik, ik, Verraader, ik zal my daar tegen zetten.

Ik, die my heb vermoord, alleen, om, tot myn smart,
Te toetsen, Snoode, uw valschen wispeltuurg hart.

VYFDE TOONEEL.

FERDINAND, KRAAGMAN, AGNES *in*
Juffers gewaad, onder de naam van Helene,
en Gemaskerd, ter zyden.

KRAAGMAN.

D At's drie Ariba. Dit zyn niet als hekse strecken.

Kom, volg my na, myn Heer, wy zullen ons haast

FERDINAND. (wreeken.

Waar wilt gy heen?

KRAAGMAN.

Waar heen? ik wil dat slim gebroed

Fluks onderhaalen.

FERDINAND.

Wel, endan?

KRAAGMAN.

Dan, met 'er spoed,

Gaan naar de Schout, en die den handel openbaaren;

Voor Toveressen, die drie Dametjes verklaaren.

D a

FER-

FERDINAND, *Agnes ziende.*

Stil, wacht een weinigje.

KRAAGMAN.

Noch wachten? neen, ô neen!

AGNES, *te voorschyn koomende.*

Belet zyn voorneem toch.

FERDINAND.

Sta, zeg ik, ga niet heen.

KRAAGMAN.

Ja wel! ik raas van spyt, dat ik die Toveressen,
Niet aan mag klaagen, daar gy zelfs my toe moest pressen.
't Was immers anders niet als of ze ons voor de gek
Wat hielden.

AGNES.

„Net geraân.

FERDINAND.

Mevrouw, 'k verzoek, ontdek

Uw aangezigt, om uit dit doolhof my te ontwinden.

AGNES.

Ligt zoud gy zulks voor u niet aangenaam bevinden.

FERDINAND.

Waarom niet?

AGNES *ontmaskerd.*

Om dat ik geen Agnes ben, gelyk

Gy waande, maar Helene. Erken nu, door dit blyk,
Of gy myn Kamenier moet boven my waardeeren.

ZESDE TOONEEL.

HELENE *in Kameniers gewaad, onder de naam
van Agnes, ter zyden.* AGNES *in Juffers
gewaad, onder de naam van Helene.* FER-
DINAND, KRAAGMAN.

KRAAGMAN.

„D'ez' kaart maakt u capot, myn Heer, door 't Dis-
karteeren.

HELENE *ter zyden.*

„Zy speeld haar rol heel wel.

FER-

FERDINAND *tegens Kraagman.*

„Zyt voor my niet bevreesd.
 „k Zal 't wel herstellen, 'k ben voor heeter vuur geweest.

Tegens Agnes.

Mevrouw, 't verheugd my dat gy zyt in toorn ontsteeken:
 Want uwe minnenyde is, van uw liefde, een teken.
 'k Beken, ik sprak met u, en onder Agnes schyn,
 't Geschiede, om dat aan u niet onbekend zou zyn,
 Hoe ver ik my heb in deez' liefdens stryd begeeven. (ven
 Ja, zeg noch meêr, dat steeds voor myn gehoor komt zwee-
 Uw dienstmaagd Agnes naam, met zulk een harmonie,
 Dat ik, met myn gehoor en oogèn, hoor noch zie,
 Iets als uw Agnes, die my kwam myn hart te ontsteelen.
 Ik leef, en sterf om haar, laat u dit niet verveelen.
 Als ik van Agnes hoor, verbeelde ik my gestaâg,
 Dat gy die Agnes zyt, de schoonste van den Haag.

HELENE ter zyden.

„Zo hy dit meend, zo is myn list heel wel verzonnen.
 „Heb dank dan, liefde! want gy hebt zyn hart verwoonen.

KRAAGMAN tegens Agnes.

Mevrouw, hoord eens hoe sterk hy u, in Agnes, mind.
 Om Agnes ziet hy; en om Agnes is hy blind.
 Om Agnes vast hy; en om Agnes wil hy eeten.
 Om Agnes word hy koud; om Agnes wil hy zweeten.
 Om Agnes is hy slout; om Agnes is hy bang.
 Om Agnes waakt hy; en om Agnes slaapt hy lang.
 Om Agnes zucht hy; en om Agnes lacht hy smaak'lyk.
 Om Agnes sterfd hy; en hy leefd om haar vermaak'lyk.
 Kortom, om Agnes doet hy alles wat hy doet.
 Maar 'k wou wel weeten, Heer, hoe ik die Agnes moet
 Noteeren op myn boek?

FERDINAND.

De Noordster myner zinnen.

AGNES.

Bemind gy haar dan?

FERDINAND.

Ja: zou ik haar niet beminnen?

D 3

G, Veel

(„Veel meer als u) die als vertrouwde u diend? wel hoe?
Doch deez' gelykenis passe ik alleen u toe.

't Geen ik van Agnes zeg, dat moet gy waarlyk achten
Tot u gezegt te zyn. „Ik lieg: want myn gedachten
„Zyn anders.

AGNES.

Mag ik u gelooven?

FERDINAND.

Ja.

HELENE, *by Agnes koomende.*

Mevrouw,

't Is goed dat ik u vind. 't Word laat, en ik vertrouw
Dat haast heer Karel, met heer Hendrik t' huis zal komen
Van 't Bal; wat ging ons aan zo zy ons niet vernoomen?

FERDINAND.

„Daar's Agnes, die volmaakte.

AGNES.

Ik dank u, voor uw vlyt.

Tegens Ferdinand.

Myn Heer, indien gy zo tot my geneegen zyt,
Gelyk gy zegt, en zulks myn broeder kan behaagen,
Kund gy, op morgen, my ten huwlyk komen vraagen.
Stemt hy in uwe wensch, 'k zal die niet tegenstaan.
Vaar wel.

FERDINAND.

'k Geleide u.

AGNES.

Neen: Ik moet alleenig gaan,
Omreden, Heer. Ik heb geen ongeval te vreezen.
Gints staat myn koets, waar mee ik vaardig t' huis kan
weezen.

FERDINAND *tegens Agnes.*

Vaar wel, myn lief Helene. Ik kom u morgen zien.

KRAAGMAN *stil tegens Ferdinand.*

„'t Kon zyn; maar geensins om uw trouw haar aan te
biën.

ZEVENDE TOONEEL.

HELENE *in Kamemiers gewaad, onder de naam van Agnes.* FERDINAND, KRAAGMAN.

FERDINAND.

A Lwaardigste Agnes, hoor, wil noch een weinig blijven.

HELENE.

Ik mag niet; want Mevrouw zou heftig op my kyven. Licht wierd zy wel jaloers; myn minnaar Hendrik zal Ook, ongetwyfeld, haast weêrkeeren van het Bal. 'k Beken, uw gladde tong, en zoete minnereden, Heeft my zo ver verrukt, en van myn pligt doen treden; Wyl ik my vondte zwak uw vleijen af te slaan, Dat ik u hier verzocht, om u te doen verstaan, Dat gy uw min tot my zult vrugteloos besteeden; Dat ik myn Hendrik vind vol van stantvastigheden; U, de ontstantvastheid zelf, die alle Juffers vryd, En langer niet bemind, als dat gy by haar zyt. Waand niet dat gy my, door uw adeldom, of schatten, Mifleiden zult, en doen myn eer in duigen spatten: Want Agnes, wyl zy is vernoegt met haaren staat, Is al zo ryk, als gy. Daarom verzoek ik, laat (ren, My ongekweld; kwam zulks myn minnaar eens te hoo- Schoon hy uw vriend is, 't zou hem zekerlyk verstooren; Doordien de min veeltyds de band der vriendschap breekt, Ontwyk 't gevaar dan, dat in my te minnen steekt; Of, Wispeltuur'ge, gy hebt hem, en my, te schroomen. Ik ga; gevalt u dit, gy kund weêr by my komen.

ACHTSTE TOONEEL.

FERDINAND, KRAAGMAN.

FERDINAND.

J A, 'k zal weêrkomen, en ontzien geen lyfsgevaar Om u, myn Agnes. Laat my Hendrik haaten. Maar

56 DE WISPELTUURIGE

Waarom lacht gy? zeg, Gek?

KRAAGMAN.

'k Lach, van Agnietjes wegen,
Die u zo fraaitjes aan het lyntje heeft gekreegen.

My dunkt, dat zy uw hart gevangen heeft. Dat's slecht!

FERDINAND.

Myn liefde loopt gevaar!

KRAAGMAN.

Zo is't: want regel recht,
Loopt zy naar Hendrik toe, het doel van haar verlangen.

FERDINAND.

Oramp! ach, Kraagman! ik beken, ik ben gevangen
Door Agnes schoonheid; maar wat wonder, zy vertoond
Een hemelsch kunstwerk, daar volmaakte schoonte in
woond.

Zy is een and're Auroôr, die't eerste licht komt geeven.
Haar glans kan Febus glans zeer ver te boven streeven.
Noch meêr: Vrouw Venus, als ze in volle majesteit
Op Paphos treed, haald niet by Agnes schoonigheit.

KRAAGMAN.

Ja, Heer, ik weet niet wie met haar zou evenaaren;
Vermits haar handen met de lelienplok hairen
Om't allerzuiverst' wit. Haar hals die is zo glad,
Zo schoon, zo gaaf, gelyk een spiegel; zy is rad;
Recht op haar kooten, als een kaars; zy is in't spreekken
Een tweede Sappho; lyf en leden niets ontbrecken;
Ze is super fyn schoon: maar weêr trots; wat hebt ge'er
aan?

Dat haar Heer Hendrik vryd, dat kan ik noch verstaan,
Hy is jan goedbloed, en stantvastig in't beminnen;
Gy, wispeltuurig; en laat gy uw hart verwinnen?
Die alle Juffers kost versmaân, en uit plezier
Slechts vryde, mind' gy nu een trotze kamenier,
En dat stantvastig?

FERDINAND.

Ja.

KRAAG-

KRAAGMAN.

Maar hoe lang zal dat duuren?

Tot morgen denk ik.

FERDINAND.

Neen: myn gantsche leevens uuren.

KRAAGMAN.

Wel, dan is 't billyk dat ik haar ter rolle zet
 Voor de eerste, die uw hart ooit vong in liefdens net.
 't Loopt sterk naar middernacht, laat ons naar huis gaan
 wand'len;

Hier zyn geen Juffers meêr om van de min te hand'len.
 Mevrouw Heleen heeft u op morgen weêr ontboên.
 Doet gy 't geenze u verzocht, zingt ge haast een and'ren
 toon.

FERDINAND. (gen,

'k Meen daar te gaan, maar niet om haar ten echt te vraa-
 Maar om te zien, die my myn vryheid heeft ondraagen,
 Dat is myn Agnes, en in schyn van vrijery
 Met haar Mevrouw, zœk ik gelegenheid, om my
 Te wikk'len in de gunst van Agnes. Gy zult morgen
 Daar eerst voor af gaan, en, zo 't moog'lyk is, bezorgen,
 Dat ik in 't heimelyk te spreken kom met haar.

KRAAGMAN.

Heer, 'k zal 't uitvoeren, trots de gaauwste koppelaar.

FERDINAND.

't Is wel. Gaan wy te rust. 'k Zal op uw vlyt vertrouwen.

KRAAGMAN.

O Agnes! wonderwerk, en krachtigste der vrouwen,
 Men vlechte u vry een krans van eeuwigduurend groen,
 Zo gy myn meester kund stantvastig minnen doen.

Einde van het derde Bedryf.

VIERDE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

HELENE *in Kameniers gewaad*, AGNES *in Juffers gewaad*.

HELENE.

DAar is de sleutel van den tuin; of't mogt gebeuren,
Dat Hendrik, met myn broër, ons onverwacht
kwam steuren,
Zo kund gy Ferdinand, met zyne knecht, de poort,
Zo dra als gy gerucht, of myne broeder hoord,
Ontsluiten... Zacht, ik zie Angelika daar koomen.

TWEDE TOONEEL.

ANGELIKA, HELENE *in Kameniers gewaad*,
AGNES *in Juffers gewaad*.

HELENE.

WAt zeid nicht Izabel?

ANGELIKA.

Myn Nichte, wilt niet schroomen,
Ik heb de gantsche zaak aan haar ontdekt; zy zal,
Om u te dienen naar uw wensch, in dit geval,
Haar huis, voor dezen tyd, aan u ten besten geeven.
Ik heb met een uw brief, die gy reeds had geschreeven,
Aan haare kamenier behandigt, die ze voort,
Terwyl zy Ferdinand, hier buiten aan de poort,
Waarneemen zal, hem zelfs, tot meerder zekerheden,
In handen geeven zal.

HELENE.

'k Verheug my door uw reden,
En hoop, door deze list, na 't alles op zyn stel
Door ons zal zyn beschikt, in 't huis van Izabel,
Veranderd van gewaad, om niet bekend te weezen,
Terwyl my de achterdocht gestaadig noch doet vreezen,
Het

Het hatt van Ferdinand te toetsen, ofhy my
Oprecht bemind, of dat zyn min is veinzery.

D E R D E T O O N E E L.

LEONOR, HELENE *in Kameniers gewaad,*
ANGELIKA, AGNES *in Juffers gewaad.*

LEONOR.

M Evrouw, daar's Kraagman.

HELENE.

Kom, 't is tyd, laat ons vertrekken.
tegens Agnes.

Gy kund, tot uw vermaak, uw liefde aan hem ontdekken,
En zeggen, wyl zyn Heer uw kamenier bemind.
Dat gy, tot spyt van hem, zyt tot zyn knecht gezind;
'k Zal, midd'lerwyl, zyn Heer, voor aan de poort ver-
wachten.

Myn Nichte, laat ons gaan, en alles voorts betrachten
Wat dat ons noodig is tot de aanslag van ons werk.

ANGELIKA.

Ik maak my, nevens u, dan tot deze aanslag sterk.

V I E R D E T O O N E E L.

KRAAGMAN, AGNES *in Juffers gewaad,*
onder de naam van Helene.

KRAAGMAN, *maakende eenige belachche-
lyke Complimenten.*

M Evrouw, na billyke respectum perszonaris,
Kom ik u vraagen, of de baan hier glad en klaar is,
Terwyl myn Heer, vooraf, my aan u herwaarts zond,
Om dit, uit zynen naam, te hooren uit uw mond.

AGNES.

Ach! Kraagman.

KRAAGMAN.

Hoe! wat 's dit?

AGNES.

Dorst ik myn hart ontsluiten.

KRAAG-

KRAAGMAN.

Gy moogt vry onbeschroomd uw hartsgeheim my uiten.

AGNES.

Terwyl wy zyn alleen, zeg my eens, lieve Vrind,
Of my, uw Heer, oprecht, gelyk hy zeid, bemind?

KRAAGMAN.

Heeft hy u dat gezeid, dan heeft de Vent geloogen.

AGNES.

Word ik van hem misleid?

KRAAGMAN.

Misleid, en schelms bedroogen.

Hy denkt niet eens op u; maar weet, hy is verliefd
Op uwe Kamenier, die hem de borst doorgriefd.

AGNES.

Op Agnes?

KRAAGMAN.

Agnes, ja, die heeft hy uitgekooren.

AGNES.

Hoe! op myn Kamenier? ha! spyt; wat moet ik hooren?

KRAAGMAN.

Hy's ellements op haar verflingerd; ja zyn pyn...

AGNES.

Wel, Kraagman, weet, dat wy van een gedachten zyn.

KRAAGMAN.

Bemind gy hem dan niet?

AGNES.

Hoe! zou ik hem beminnen?

Neen, Kraagman, ik was nooit zo gek noch dwaas van
zinnen,Ik heb hem nooit bemind, noch zal hem immermeêr
Beminnen; maar myn hart bemind... Ach, ach! myn eer,
En myn respekt dwingd my, myn minnesnart te ont-
veinzen:

Daar my de liefde streeld en voed met zyn gepeinzen.

Wist gy wie 'k minde, gy zoud heel verwonderd staan.

Maar, Kraagman, zeg my eens, waar zyt gy toch van daan?

KRAAG-

KRAAGMAN.

Van Kleef. Maar, waarom vraagd gy dat, Mevrouw?

AGNES.

Om reden.

De Juffers, als gy weet, zyn vol nieuwschierigheden.
Hebt gy nooit meêr gediend?

KRAAGMAN.

Neen: „Wel wat of haar doch

„Daar aan gelegen leid.

AGNES.

Ik bid u, zeg my toch,

Of gy van adel zyt.

KRAAGMAN.

Wy, wy Kleefze Edellieden,

Zyn al van ad'lyk bloed. „Wat droes mag dit bedieden,
„Dat zy my dat zo vraagd?

AGNES.

Ik kon 't aan uw gelaat,

Wel merken, dat gy waard van adelyken staat;

Ja, uw postuur, myn Vriend, en uw manier van leeven,
Schoon gy diend voor lakei, ons zulks te kennen geeven:
Hoe was uw Vaders naam?

KRAAGMAN.

Die was Vokatius

Franiko Kaskaron, tot uwen dienst; aldus,
Wierd hy getitileerd; maar 'k heb die naam verbannen.

AGNES.

En hoe uw moeders naam?

KRAAGMAN.

Van de oudste der Kraagmannen,

Wiens adelyken stam alom noch is vermaard;

Hierom heb ik de Van ook van haar aangevaard.

De Kraagmans zyn geweest, als ik, steeds dapp're Venten.

AGNES.

't Register uw 's Geslagts?

KRAAGMAN.

Staat op tien parkementen

Ge-

Gefchreeven, ik zal ze u voort laten zien begort.

Hy haalde een Uil, en Gansbord

AGNES. *uit zyn zak.*

Wel ben je gek? dit is een Uil, en Gansbord.

KRAAGMAN.

Hoe! dunkt u dat zo vreemd? zo, zo! myn lieve Kindje!
 Hoe menig Jonker haald vaak uit zyn zak een printje,
 Waar op dat staat geklad zo de eene brui of de aar,
 't Geen hy, by vreemde lui, voor 't wapen van zyn Vaar,
 Als hy benoodigd is, vrymoedig laat paffceren,
 Hier kan elk noch zyn tyd fomtyds meê diverteeren,
 Als die by wylen ons zo wat verdrietig valt.

AGNES.

Dat is maar tyd verspild, en daar by geld vermald.

KRAAGMAN.

Dat 's nu de mode. Maar, o ellement! wat schanden!
 Myn documenten, die ik u daar gaf in handen,
 Zyn niet de rechten, foei! Ei, blyf hier noch wat staan,
 Ik zal ze, op uw verzoek, zo vliegend, haalen gaan
 Uit myne zondags broek.

AGNES.

Blyf, blyf, gy hebt geen vleug'len.
 O liefde! wil myn hart, zo 't moog'lyk is, betug'len,
 Of gun my, naar myn wensch, daar ik u nu om bid.
 Ach! Kraagman, dat gy wilt, wie dat myn ziel bezit.
 Kom, liefde, toond aan hem daar van uw klaare blyken.

KRAAGMAN.

„ Wel die, Mevrouw, doet niet als my gestaag bekyken,
 „ Wat drommel of haar schort?

AGNES.

Ach! hoe galant is hy.

KRAAGMAN.

„ Naar ik bemerken kan, is zy verliefd op my,
 „ 't Is ook geen wonder, neen! wyl ik heel net besneeden
 „ Van muil en pooten ben, en vol aanminnigheden,
 „ Gelyk de Kraagmans zyn, van ouds, altyd geweest.

Ag.

AGNES.

Wel, Kraagman, uw verstand, uw deftigheid en geest
Zou wel een Juffrouw haast verand'ren doen van zinnen.

KRAAGMAN.

(nen.

De Kraagmans zyn gewoon om Juffrouws te overwin-

AGNES.

Naardien zich Ferdinand zo trouweloos nu draagd,
En hem, in plaats van my, myn Kamenier behaagd,
Zo ben ik, hem ten spyt, en om my zelfs te wreken,
In liefde, tot zyn knecht, op 't allerfelst ontsteeken;
Ja, gy zult nu, voor hem, voortaan zyn myn galant.
Maar wacht u wel, dat gy zulks niet aan Ferdinand
Ontdekt. Vaar wel, myn lief, ik moet u nu verlaaten.
Denk, dat ik u bemin, en Ferdinand zal haaten.

V Y F D E T O O N E E L.

KRAAGMAN *alleen.*

Vaar wel, myn lief. Gantsch bloed! ik barst schier
uit myn vel

Van blydschap; laat eens zien, hoe zei zy ook? vaar wel
Myn lief. vaar wel myn lief. dat zyn eerst lieve woorden!
Met dat, vaar wel myn lief zult gy uw lief vermoorden.
Is 't moog'lyk Kraagman, dat die Schoone u zo bemind?
Nu zult gy u, in 't kort, verlost zien lieve vrind,
Van alle dienstbaarheid, en dat verbruid lakajen,
Nu dat, tot uw geluk, zich vrouw fortune wil draijen,
Word gy, van knecht, een heer, van aanzien en van staat.
Maar draag nu zorg, dat gy braaf in de noppen gaat.
Mevrouw Helene is stark verliefd op u; 't is aardig!

Maar waarom zou ze niet? ik ben haar min wel waardig.
Sa! Kraagman, gryp nu moet, denkt voorts op uw belang,
En steld uw aangezicht wat staatig, volgd uw gang
Nu wat manier'lyker; tred, als de groote Heeren;
Voor al uw hoedje op drie haartjes; laat uw kleëren,
Naar de allemode zwier, heel kunstig zyn geboord,
Uw pruik, wel uitgekemt, gepoeijert, en zo voort,

Uw

Uw baard, net op zyn franfch, als alle gaskonnaden;
 Uw kousjes, op zyn fpaanfch, al was het tot uw fchaden,
 Recht opgetrokken, ftyf en glat, op dat 'er niet
 Een eenig plooitje blyft, gelyk veeltyds gefchied;
 Handschoentjes, netjes, op zyn engelfch, aan uw handen.
 Spreekt hallef van ter zy, gelyk in vreemde landen
 Al de edelluiden doen; hoord zelve naar uw reën;
 Verbeeld u Ciceroos welfpreekendheid; waar heen,
 Dat gy uw troonie wend, toond steeds een vorft'lyk we-
 Maakt dat gy overal, als Kato, word gepreezen; (zen;
 Zegt nooit tot iemand, jy, als flegts tot uw koefier,
 Noemd ieder een myn Heer, naar de allemode zwier...
 Maar zacht, daar komt myn Baas, ô bloed! gantsch
 felleweeken!

Had hem de drommel toch de beenen eerft gaan breeken,
 Nu hy my dus verfteurt, daar ik zo in myn fchik,
 En opgetoogen was. Maar ftill, 't is beft dat ik
 Ga naar de luizemarkt, om my een kleed te koopen,
 Eer hy my hier betrapt. Wel aan, laat ons dan loopen,
 Om hier in 't kort weêrom, geheel verkleed, te zyn;
 Terwyl Helene brand, tot my, in minnepyn.

ZESDE TOONEEL.

FERDINAND, HELENE *in Kameniers ge-
 waad, onder de naam van Agnes.*

HELENE.

MYn Heer, met uw verlof, ik mag niet langer beiden,
 Myn Juffrouw zal hier ftraks...

FERDINAND.

Wil niet zo haaftig fcheiden,
 Myn Agnes, blyf, ei! blyf, myn waarde zielsvoogdes,
 Wyl gy myn noordfter zyt, myn fchoone minnaares,
 Om wien ik alles; ja, myn leeven zelfs zou waagen,
 Als ik myn Agnes kon, myn engelin, behaagen.

HELENE.

Uw vleijery, myn Heer, en uw welfpreekendheid
 Heeft

Heeft menig Juffrouw, als elk is bekend, misleid.

F E R D I N A N D.

'k Beken, dat ik voorheen nooit Juffrouw zo bezinde,
 Die 'k waardig achte, dat ik haar oprecht beminde,
 Dat ik veranderlyk, en wispeltuurig ben,
 In myne min geweest, is waar; ja, ik beken,
 En veins zulks niet voor u, dat nimmermeer voorheenen,
 Een Juffrouw zo volmaakt is voor myn oog verscheenen,
 Die ik oprechtelyk, met een stantvaste zin,
 Behalven u alleen, op droeg myn hart en min;
 U, zeg ik, voor wiens glans zich Flora zelf moet buigen,
 Gelyk hier in den hof de bloemen ons betuigen,
 Die, met eerbiedigheid, uw groeten waar gy gaat,
 Zich spiegende in het blank en bos van uw gelaat,
 Ja ieder schynt, om 't meest, u om uw gunst te vleijen.

H E L E N E.

(leijen?)

Gy zult my met die reën, hoe schoon, geensins ver-
 My is te wel bekend uw leeven naar de zwier.

Een deftig edelman, zocht nooit geen kamenier,
 Tot nadeel van zyn stam, als slechts uit joks te minnen.
 Dit zelfde komt my nu van Hendrik ook te binnen,
 Die, naar het schynt, om my, gestadig zich ontrufft;
 Maar ik verzeker u, dat nimmermeer zyn lust
 Met myn genegenheid oprecht zal evenaaren;
 Ik wil myn liefde nooit met zulk een minnaar paaren,
 Die, door bedriegery, als gy en Hendrik doet,
 Bemind alleen in schyn, nooit met geen trouw gemoed.

F E R D I N A N D.

Schoon Hendrik u, met list, al zocht in slaap te wiegen,
 Zo gy myn min erkend, ik zal u niet bedriegen,
 Neen, neen, myn Agnes, neen! ik zal u, door de trouw,
 Zo dra als 't u behaagd, voort maaken tot myn vrouw.

H E L E N E.

Wat Juffrouw durft haar toch, met u, recht engageeren,
 Daar uw gedachten met de winden staåg verkeeren?
 Neen, ik waag myn respect, noch eer, nooit met een man,
 Die als hy wil van zin en min verand'ren kan.

E

Zyt

Zyt gy uit edel bloed, gelyk gy zegt, gesprooten,
 Wyzyn, zo wel als gy, uit adelyke looten;
 Schoon ik, voor kamenier, Mevrouw Helene dien,
 Ik ben niet minder, als gy zyt.

FERDINAND.

Ach! kan't geschiën,
 Zo laat ons dan verëend, door Hymens zuiv're banden,
 Twee harten binden t'saam, en voor altyd verpanden.
 Ik zweer u myne trouw, in allerlei geval,
 Zo lang ik 't leevens licht op aard genieten zal.

HELENE.

Een minnaar, die oprecht een Juffrouw wil beminnen,
 Moet, als de Zonnebloem de zon, met hart, en zinnen,
 Haar volgen op het spoor... Maar 'k zie myn Juffrouws
 nicht.

Vaar wel, Heer Ferdinand, ik ga; denk op uw pligt.

ZEVENDE TOONEEL.

ANGELIKA, FERDINAND, HELENE
in Kameniers gewaad, ter zyden.

ANGELIKA.

M Yn Heer, zo't u behaagd, laat ons een weinig wand'²-
 Langs geene laan, ik heb met u daar iets te hand'²-
 Van groot belang.

FERDINAND.

Wel aan, Mevrouw, als't u beliefd,
 Wyl gy myn leidstar zyt, die my de borst doorgriefd.

ANGELIKA.

Wat zegt gy daar, myn Heer?

FERDINAND.

Dat iku nooit naar waarden,
 Zo gy, bekoor'lyk beeld, myn liefde wilt aanvaarden,
 Kan eeren, schoone vrouw, uw aangenaam gelaat,
 Wykt geensins voor de glans der held're dageraad,
 Wanneer zy opgetooit, met purp're roode wangen,
 Voor Phebus waagen rend, om Cephalus te ontfangen.

Ja,

Ja, zelfs de Schuimgodin, hoe heerlyk dat zy praald,
By uw volmaakte glans, in 't minste deel niet haald.

ANGELIKA.

Wel, zyt gy Cephalus, ik zal Aurora weezen.

FERDINAND.

Neen, gy veel schoonder, moet zyn boven haar gepree-

ANGELIKA. (zen.

Kom, laat ons gaan, myn Heer, ik zal u myn besluit
Ontdekken op al 't geen, dat gy my hebt geuit.

ACHTSTE TOONEEL.

HELENE *in Kameniers gewaad*, AGNES *in*
Juffers gewaad, LEONOR.

*HELENE *tegens Leonoor.* (men.

ZY zyn al weg. Ga heen, laat Kraagman binnen koo-
Gy, onderhouwd hem hier, terwyl ik by de boomen,
Aan geene lustpriëel, dicht by de waterkant,
Daar zich Angelika zal met Heer Ferdinand
Begeeven, my verschuil, om onder 't groen gelommer,
Te hooren zyne reën; myn hart noch vol van kommer,
Door achterdocht gevoed, in twyffel is, of hy
My wel oprecht bemind, gelyk hy zeid; en gy...
Maar daar komt Kraagman; zie, hoe is hy uitgestreeken!

NEGENDE TOONEEL.

KRAAGMAN *byzonder Gekleed*, AGNES *in*
Juffers gewaad, LEONOR.

LEONOR *tegens Kraagman.*

MEvrouw wil, in den hof, met u alleenig spreken;
Dies treë vrymoedig in, zy wacht u al met smart.

TIENDE TOONEEL.

KRAAGMAN *byzonder Gekleed*, AGNES *in*
Juffers gewaad, *onder de naam van Helene.*

AGNES.

TReë nader, Kraagman. Ach! myn zinnen zyn verward.
Kom, liefde, sterk my toch.

KRAAGMAN, *maakende eenige belach-
chelyke Complimenten.*

Dat ik u Excellentie,
Behoorelyk, voor af, eerst doe myn reverentie,
Wyl deze eerbiedigheid is aan Mevrouw besteed.

AGNES.

Gy zyt heel aardig, net, en naar myn zin gekleed.

KRAAGMAN.

Wy, Kleevers, zyn gewoon, om ons dus alle dagen,
In 't nieuw te kleeden; als men Juffrouws wil behaagen,
Kan niets ons zyn te duur, al kosten 't noch zo veel.

AGNES.

't Is naar de mode, en heel hoff'lyk. Is 't fluweel?

KRAAGMAN.

't Is 't beste, dat 'er noch uit Ierland, in veel jaaren
Gekomen is, dat kan ik u oprecht verklaaren.

AGNES.

Wie heeft het u gemaakt?

KRAAGMAN.

Een Snijer.

AGNES.

Wat gy zegt!

KRAAGMAN.

Maar, wanneer word de twist eens tusschen ons beslegt?
Uw schelm'sche oogjes, en die witte albaſte heuv'len,
En... Nou ik zeg niet veel; laat ons niet langer keuv'len.
Nu my een etnaas gloed ontfonkt tot nieuwe lust,
Is 't tyd, dat deze vlam, in haast, word uitgebluscht,
Eer dat...

AGNES.

Zo haastig niet.

KRAAGMAN.

Jy moest jou al wat reppen,

Want al wie dorstig is verlangt om eens te seppen.
Ook voel ik, dat myn lyf, en al myn ingewand,
In lichterlaagen, reeds om uwe schoonheid brand.

AGNES.

Hoe! ben ik dan zo schoon?

KRAAG-

KRAAGMAN.

Natuur nooit fchoonder teelde;
 't Verfkwasje van Apel kon u zo niet verbeelde,
 Offchild'ren, op 't peneel.

AGNES.

Dan zal 't onnodig zyn,
 My uit te fchilderen.

KRAAGMAN.

Neen, Schoone, om wie ik kwyn,
 Vergeef my dat, 't zou my een groote misflag wezen.
 'k Vry, als een fpaanfch Poëet, 'k heb nooit een Stuk ge-
 leezen,

Dat in die taal was, daar geen minnaar, vol van brand,
 Zyn lief uitschilderd voor de fchoonfte van het land.
 De naam van die Poëet, zou niemand willen melden,
 Die zulks eens naliet, maar, hem voor een botmuil felhel-

AGNES. (den.

Dat fpaanfch is hier al uit, men fchilderd zo niet meer.
 De meeste vrijers zien naar fchoonheid, deugd, noch eer;
 Maar, met een and're kwaft, elk nu zyn Juffrouw fchil-

KRAAGMAN. (derd.

Hoe, is die mode, door de tyd, dan hier verwilderd?
 'k Bid onderrecht my toch, hoe hier een vrijer dan
 Zyn Juffrouw fchild'ren moet?

AGNES.

Met geld, myn lieve man,
 Kan hier een minnaares haar minnaar 't meest bekooren.
 Wanneer een vrijer nu zyn vryfter, naar behooren,
 Affchild'ren wil, myn vriend, gelyk zy weezen moet,
 Zo zeid hy, zy is ryk, zy heeft veel geld en goed,
 Veel fchoone hooven, en veel huizen, erven, landen,
 Veel obligatien, lyfrenten, vaste panden,
 Veel fcheepkenniffen, beleeningen, daar by
 Veel acties op de weft, en ooster maatschappy
 Zo veel inkoomen; en dan moetze zo veel erven
 Van vrinden, moei, en oom, zo dra zy 't leeven derven,
 Waar om men dag en nacht geduurig wenfcht en bid.

Om zo, na hunne dood, te koomen in 't bezit.
 Zie, zulke schilderys de minnaars 't meest behaagen,
 En, naar die olyverf, de meeste vrijers vraagen,
 Als zy uit vrijen gaan, in deez' bedurven tyd.

KRAAGMAN.

Wel, zo gy hier, Mevrouw, wel meê beschilderd zyt,
 Zo zeg ik u voor af, myn lief, myn uitgelezen,
 Dat ge een schoon schildery voor myn gezigt zult weezen.

AGNES.

Dar zult gy wel haast zien, ik heb genoeg voor u.

KRAAGMAN.

De blinde zei; ik wou dat ik 't al zag. Maar nu
 Dat deze mode hier in 't rymen is versleeten,
 Zo wou ik wel, dat toch, die bloeije van Poëten,
 Die, tot Madrid, gestaag haar slaaven, moê en mat,
 Jazo, dat haar het zweet somtyds... Ik zeg je dat,
 En 't is ook waar, Mevrouw, gy moogt my vry gelooven,
 Haar met die schilderys, in 't rymen, meêr afflooven,
 Als hier een ankersmit, met al zyn arbeid, doet,
 Die, voor vulkanus vuur, het yzer smeeden moet;
 Want, om de Juffrouws, ei, laat ik 't u eens verhaalen,
 In hun komedies, naar de kunst, recht af te maalen,
 Verbeelden zy ze vaak, naar hunne driften zyn,
 By haagel, weer, en wind, by lelie, of jasmyn,
 By water, vuur en lucht, by velden, struiken, boomen,
 By tulp, of angelier, fonteinen, beeken, stroomen,
 By ys, by sneeuw, kristal, koraal, en voorts, by al
 Wat haar schiet in den zin. Ik zal u een geval...

ELFDE TOONEEL.

FERDINAND, KRAAGMAN, AGNES *in*
Juffers gewaad, onder de naam van Helene.

FERDINAND.

(weezen,

IK zoek naar Kraagman, die voor my hier lang moest
 Doch kan, waar dat ik ga... „Maar, hoe!

KRAAGMAN.

Myn uitgelezen,
Myn

Myn lieve tortelduif, myn schoone papegai.

AGNES.

Die zo te klappen weet, diend die noch voor lakai?

KRAAGMAN.

Holla, Mevrouw, ik zal't u eens in stilte zeggen,
En myn lakaischap u wat nader uit gaan leggen.
Weet, dat ik ben de neef van jonker Ferdinand,
En ik wyk geenfins hem in rykdom noch verstand.
Maar hoor, om zek're reën, die my hier toe beweegen,
Dien ik hem wel fomtyds, wanneer hy is verleegen,
Voor lyfknecht, als hy vryd, om dat ik al zyn goed,
Als hy te sterven komt, alleenig erven moet.
Zie, om die reden is't...

FERDINAND.

„Hoe nu! wat moet ik hooren?

AGNES.

Zyt gy dus Ferdinand verplicht?

KRAAGMAN.

Myn uitverkooren...

Kraagman zyn meester ziende.

„Maar, och! daar is myn Baas.

FERDINAND.

„Wie zag ooit zulk bedryf.

AGNES.

Hoe sta jy zo verzet?

KRAAGMAN.

Mevrouw, 'k voel in myn lyf,

Zulk een gerommel.

AGNES.

Ras, laat u daar van geneezen.

KRAAGMAN.

Dat staat alleen aan u. Och! och! ik ben vol vreezen,
Daar komt hy op my aan. Zeg dat myn naam is, Don
Pantalion.

FERDINAND *tegens Agnes.*

Wie's die?

AGNES.

Kend gy Pantalion,

Don kaskaron, niet meêr?

FERDINAND.

Hoe! wat zyn dit voor dingen?

't Is Kraagman. Ô gy schelm!

KRAAGMAN.

Zacht, wil uw tong bedwingen,

En vaar hier zo niet uit, gelyk een appelteef;

Want gy spreekt, of jy 't weet, hier tegens uwen neef,

Geen edelmans, als wy, zulk spreken ooit betaamden.

FERDINAND.

(den?

Hoe nu, Mevrouw, wat 's dit, kend gy dien onbeschaam-

KRAAGMAN, *zich in postuur stellende om zyn degen te trekken, word van Agnes weêrhouwen.*

Hoe! in presentie van myn Juffrouw, zulk een hoon

Te dulden, is geensins betaatnelyk.

AGNES.

Verschoon

Hem toch.

KRAAGMAN.

Zou 'k hem, die my tot wraak en gramschap porden. . .

FERDINAND.

Ha, schelm! zyt gy myn neef?

KRAAGMAN.

Och! hy is dol geworden,

Hy kend my langer niet. Bezie eens wie ik ben.

FERDINAND.

Wat houd my, dat ik niet myn handen aan u schen?

KRAAGMAN *tegens Agnes.*

'k Zal hem verschoonen, wyl hy vaak met fantazijen,

Besmet is. Doch de reên, dat hy my niet mag lijen,

Is dat ik erfgenaam moet zyn van al zyn goed

Zo dra hem steekt de moord.

FERDINAND.

Wat zal my van dien bloed,

En schoft noch al geschiên?

KRAAGMAN.

Ik lach eens met jou praaten,
Heugd

Heugd u niet meer, hoe 'k u myn goudbeurs vol dukaaten
Moest leenen, om daar mee...

FERDINAND.

Jou schoft, jou vagebond,
Ik breek je straks de nek.

KRAAGMAN.

Ei lieve, houw je mond,
Want jy verstaat my niet, en durfd het wederleggen.

Hy wyft op Helene die uitkomt.

Maar, daar spreek tegens haar, ik heb je niet te zeggen.

FERDINAND.

Ik zal dien boozen geest, die u het brein bezit,
Haast kloppen uit uw kop.

T W A A L F D E T O O N E E L.

HELENE in *Kameniers gewaad*, onder de naam van
Agnes. FERDINAND, AGNES in *Juffers ge-*
waad, onder de naam van *Helene*. KRAAGMAN.

HELENE.

Mevrouw, de zilversmit,
Van 't diamanten slot, dat gy hebt laten maaken,
Is daar, en hy verzoekt, zo 't eenigfints uw zaaken
Toelaaten, of gy hem terftond betaalen woud.

AGNES.

Heeft hy zewel gezet?

HELENE.

Zy staan heel net in 't goud,
Zie daar, gy kund het zien, of 't is naar uw behaagen.

KRAAGMAN.

„O wreede lasten, die de minnaars moeten draagen!

AGNES tegens *Kraagman*.

Vertoef een oogneblik, tot ik hem heb voldaan.

KRAAGMAN.

Voldaan, Mevrouw, ò neen, laat dat op my maar staan;
Geen edelman, als ik, laat zich zo affronteeren.

Dat hy zyn rekening uit schryft, 't is myn begeeren,

Dat ik 't betaal, ó ja.

FERDINAND.

'k Moet lachchen om die zot,
Hoe zeer ik ben vergramd.

DE TERTIENDE TOONEEL.

FERDINAND, KRAAGMAN, HELENE *in*
Kameniers gewaad, onder de naams van Agnes.

KRAAGMAN.

„Och! och! nou is 't verbrod.
„Zy gaat, en laat my hier.

FERDINAND *tegens Helene.*

Myn Waarde, wil vertoeven,
En door uw afzyn, my toch langer niet bedroeven.
De Liefde heeft zyn pyl op deze borst gewet;
Ik sterf, zo gy my niet uit myn ellenden red.

HELENE.

Hoe! zyt gy dan gekwetst?

FERDINAND.

Berooffter van myn zinnen,
Ik ben ter dood gekwetst.

HELENE.

Waar is de wond?

FERDINAND.

Van binnen
Hebt gy myn hart gekwetst, 't geen gy weér heelen kond
Door uwe wedermin.

KRAAGMAN.

„Van zulk een diepe wond,
„Kan ik op uwen rok geen tekens zien, veel minder...

FERDINAND *haar omhelzende.*

Myn Agnes, waarde ziel, myn schat!

HELENE.

Gy doet my hinder.
Ik moet vertrekken, ei! laat my toch gaan, myn Heer;
Indien dit iemand zag, 'k liep prykel aan myn eer.

FER-

FERDINAND.

Vertoef, ô wreede! wacht. Helaas! 't is al verlooren,
Die onmedoogende wil geenfins naar my hooren.

VEERTIENDE TOONEEL.

FERDINAND, KRAAGMAN.

KRAAGMAN.

OP myne hurkjes, op myn knietjes, bid ik jou,
Myn zoete Heertje lief, dat gy uw dienaar nou
Beschermen wilt; gy weet, ik heb zo menigmaalen,
Als sinte Rokes hond, getracht u wel te onthaalen;
Daar by u trouw gediend, geëerd, ontzien, en dat
Maar voor een broodje daags, daar hy 'er heeft gehad,
Wel drie op eenen dag. Wil myn geluk niet krenken,
Noch 't geen straks is geschied, dat bid ik, meêr gedenken.
Ei! promoveer my nu, indien het weezen kan,
Voor eerste schildknaap, Heer, dat is voor Edelman,
Van de Antichamb're, Heer, het is u toch onteeven;
Want wat de deur belangt, daar heb ik van myn leeven,
Myn proef, als uw lakei, gelyk gy weet, gedaan,
En u, in alles, Heer, getrouw ten dienst gestaan.
Wat is 'er aan, of ik nou zeg, ik ben van Adel?
Geen Ridder heeft my ooit gefineeten uit den zadel,
Ik ben Don Kaskaron, door dapperheid vermaard,
Die veel heirlegers heb doen vlieden voor myn zwaard,
Die, door myn groote kracht, het alles kan ontroeren.
Daar zynder toch zo veel, die deze titels voeren,
En groot op snijen van haar adeldom en staat,
En, als men 't onderzoekt, met my zyn in een graad;
Schoon zy haar brieven vaak vertoonen met haar zegels,
Het zyn toch, in der daad, maar rechte boere vlegels.
Wat schaad het u, of my Mevrouw Helene mind,
Wyl gy tot Agnes zyt, en niet tot haar gezind?
Ei! wil my, Heertje lief, uw bystand toch niet weig'ren,
Maar help my langs die trap, met vreugd, naar boven
steig'ren,
Want, wat de trap, myn Heer, naar onderen belangt,
Laat

Laat ik voor de patroon der Cellebroërs; ontfangt
Gy Agnes, ik Heleen.

FERDINAND.

Ha, schelm, hoe! zyt gy dronken?
Of met de kop gebruid?

KRAAGMAN.

Ben ik noch niet beschonken,
'kBehoorden't wel te zyn, indien 't ging naar myn wensch.

FERDINAND.

Gy op Heleen, verliefd?

KRAAGMAN.

Ben ik zo wel geen mensch,
Als Paris, Trooijens Prius, die hem zo had vergreepen?
Men zal my niet, als hem, hierom met duizend scheepen
Bestormen, en het al verwoesten door het staal,
Als Agamemnon deed de Trooijers altemaal. (ren.
Myn vaartjes ryk, zal nooit, om haar, door 't vuur vertee-
Myn moër, als Hekuba, nooit in een hond verkeeren.

FERDINAND.

Schoon dat uw vaders ryk... Maar, hoe! ik hoor gerucht.

VYFTIENDE TOONEEL.

KAREL, HENDRIK. FERDINAND

en KRAAGMAN *ter zyden.*

KAREL.

Gy zult van uwe min, op morgen, Heer, de vrucht...
Wat's dit! ik hoor daar volk. Wie daar?

KRAAGMAN.

Een doolend ridder.

HENDRIK.

Spreek op wie dat gy zyt, of't gaat 'er deur.

KRAAGMAN.

Ik sidder,

En beef van schrik en angst.

FERDINAND.

Hou moed, daar is geen nood,
Ik zal u, met myn staal, beschermen voor de dood.

Men

Men zie slechts de achterpoort in ons geweld te krygen.

KRAAGMAN.

Ik vrees zy zullen ons hier aan hun braadspit rygen.

FERDINAND.

Volg my maar na, en zwyg.

KAREL *zyn degen trekkende,*

Noch eens, wie daar?

KRAAGMAN.

Welik,

Ik antwoord niemand niet. Och! och! myn Heer, ik schrik,
Daar trekken zy van leer, om ons aan tweën te houwen.

HENDRIK.

Ontdek u, of ik...

KRAAGMAN.

't Is te koud, men mogt verkouwen.

Daar nad'ren zy, ô bloed!

FERDINAND.

Kom, volg, hier is de poort.

KAREL.

Men sloot 'er maar ter neêr.

KRAAGMAN.

Neen, wy gaan liever voort.

ZESTIENDE TOONEEL.

KAREL en HENDRIK volgen haar, doch
keeren wederom.

KAREL. (gen,

ZY zyn 't ontvlugt, myn Heer, en buiten ons vermoo-
Hier door deze achterdeur.

HENDRIK.

Zoik niet ben bedroogen,

Zo was 't Heer Ferdinand.

KAREL.

Kom, laat ons binnen gaan,

Om uit myn zusters mond de waarheid te verstaan.

Einde van het vierde Bedryf.

DE WISPELTUURIGE
VYFDE BEDRYF.
EERSTE TOONEEL.

HELENE *onder de naam van Amarante*, AN-
GELIKA, AGNES, CELIA.

HELENE.

Nicht Izabelle heeft heel wyffelyk gedaan,
Dat zy, voor dezen tyd, zo lang is uitgegaan.

AGNES.

Merkt Kraagman dit bedrog, hoe zal hy op my vloeken,
HELENE *tegens Celia.*

Waar is myn nicht naar toe?

CELIA.

Haar speelnoods gaan bezoeken;
Doch zy heeft my belast dat ik in als, Mevrouw,
Wat gy my ook gebied, getrouwlyk dienen zou.

HELENE.

Maar, gaaft gy Ferdinand den brief wel zelf in handen?

CELIA.

Zo dra hy uit den hof, of uit uw lustwaranden
Verscheen, gaf ik ze hem; hy, vol nieuwschierigheid,
Doorlas ze voort, en heeft toen tegens my gezeid,
Dat hy my volgen zou.

ANGELIKA.

Nicht, wil my mededeelen

De reën waarom gy hier voor Juffrouw nu wilt spelen,
Daar gy, in tegendeel, de rol van Kamenier
Hebt in uw huis gespeeld, zo kunstig naar de zwier?

HELENE.

't Geschied, om Ferdinand, door allerhande wegen,
Te toetsen of hy my oprechtlyk is genegen;
Dies heb ik listig hier deez' strik voor hem bereid,
Om klaar te zien wat in zyn hart verborgen leid.
Nu, Celia, gy weet wat ik u heb bevoolen.
Gy, Agnes, zie wel toe, dat gy niet komt te doolen.

AGNES.

Ik ben een vrouw, die naam is magtig voor die mind,
Schoon

Schoon hy, als Argus, waakt, om hem, al ziende, blind
Te maaken eer hy 't weet.

T W E E D E T O O N E E L.

LEONOR, HELENE *onder de naam van Amaran-
tante*, ANGELIKA, AGNES *in Juffers
gewaad*. CELIA.

HELENE.

H Ebt gy hem al vernoomen?
LEONOR.

Hy naderd, met zyn knecht.

HELENE.

Nuis 'er niets te schroomen.
Gaan wy. Gy, Celia, zult, als hy klopt, hem voort,
Naardien hy u niet kend, inlaaten door de poort,
Gelyk ik heb belaft.

CELIA.

't Zal, naar uw wil, geschieden,
Gy moogt vrymoedig my, tot uwen dienst, gebieden.

LEONOR.

Daar klopt hy reeds, Mevrouw.

HELENE *tegens Agnes, Angelika, en Leonor.*

Gaat met my in 't vertrek,

Op dat ik myn besluit geheel aan u ontdek.

Tegens Celia.

Doe, als ik heb gezegt, ik zal voort weder keeren.

D E R D E T O O N E E L.

FERDINAND, KRAAGMAN, CELIA.

CELIA, *de poort opmaakende.*

T Rce binnen, Heer.

FERDINAND.

't Is met verlof.

CELIA.

't Is met begeeren,

Van Amaranite zelf.

FER-

FERDINAND.

't Geschied met diep ontzag.

CELIA.

Vertoef, dat ik uw komst Mevrouw aandienen mag.

FERDINAND.

Neen, ik zal, met vermaak, op deze plaats vertoeven,
 Zo lang gy by my zyt, dies wil my niet bedroeven
 Met uw vertrek, myn lief, want uw bevalligheên
 Behaagen my, ik speur in u iets ongemeen,
 En gy bezit al 't schoon dat Juffers kan versieren.

KRAAGMAN.

„My dunkt myn Heer heeft zin in al de Kamenieren,
 „Die hy maar ziet of vind.

CELIA.

Myn Heer, wat zal dit zyn?

FERDINAND.

Terwyl ik u bemin, moet gy myn smart en pyn...

CELIA.

Hoe! zyt gy zinneloos?

KRAAGMAN.

Och! hy is noch veel slimmer,
 Als zinneloos, myn kind, want hoor eens, hy komt
 nimmer

Ter plaatze daar hy maar een meisje ziet... Maar, zacht.

CELIA.

Mevrouw die naderd ons, neemt toch uw pligt in acht.

VIERDE TOONEEL.

HELENE *onder de naam van Amarante.* FER-
 DINAND, KRAAGMAN, CELIA.

HELENE.

Heer Ferdinand, gy zyt my hart'lyk wel gekomen.

FERDINAND *ter zyden.*

„Hoenu, wat zal dit zyn? waak ik, of zou ik droomen?

HELENE.

Zet stoelen, en ga voort; zeg aan Lukreetia,

Dat

Dat zy de Chocolaat hier brengt; nu, rept u dra.

KRAAGMAN.

Is't Chocolade, met Bainilje, zoete Meisje,
Van Guadaxarra, zeg? die mag ik wel een reisje,
Met zo wat doortjes van varfche eijeren gemengd,
Een stukje gerooft brood, doch niet te veel gezengd,
Daar by, dan is ze puik: ei, wil haar ordineeren,
Dat zy twee menglen brengt, met kopjes, die 'k, ter
Van u zal drinken. (eeren,

HELENE tegens Celia.

Ga, en doet zo.

CELIA.

Ik verftaa't.

V Y F D E T O O N E E L.

FERDINAND, KRAAGMAN, HELENE,
onder de naam van Amaranthe.

KRAAGMAN.

(laat,

MAar laat'er toch geen melk by doen, want Choco-
Met melk, is al te laf, behalven dat, men zweet'er
Somtyds te magtig af, met water is zy beter
Te drinken.

FERDINAND.

„Kraagman, zeg, hebt gy uw leeven wel,
„Een mensch gezien, die zo naar Agnes zweemd?

KRAAGMAN.

„Ei, kwel,

„Noch vraag my dat niet meêr. Waar blyft de Chocolade?
Zeg dat ze haar wat rept, Mevrouw, want het word spade.

FERDINAND.

„Gelykt zy Agnes niet? nu spreek.

KRAAGMAN.

„Wel, neen, dat's mis.

„Gy ziet niet al te wel, want Juffrouw Agnes is
„Wel twee span grooter, als deez' Schoone, daar beneven,
„Valt zy van voorhoofd vry wat laager, zo verheven

F

Niet,

„Niet, als deez' Dame.

HELENE.

Hoe! wat maakt u zo bevreesd?

Want, naar ik merken kan, zyt gy verward van geest.
Gy staat verzet, myn Heer, en schynt gantsch opgetoogen
In uw gedachten.

FERDINAND.

„Neen, ik ben geensins bedroogen,
„'t Is Agnes, aan haar stem en spraak.

KRAAGMAN.

„'k Zeg, gy hebt mis.
„De stem van Agnes is muisgrauwer, en gewis (ten.
„Veel donkerder, als deez', myn Heer, dat moet je wee-
Maar ik zou, met jou praat, myn Chocolaat vergeeten.

HELENE tegens Ferdinand.

Myn Vader, Jochem Hans Arnoldus van der Lust,
Groot Heer, van Knorrenburg, die in 't gestarnte rust,
Was van een zuinige aard, en nooit geen geld verkwifter,
Hy spaarde steeds.

KRAAGMAN.

„Vangt ze aan, met haar geflagt register,
„Van haar gestorven Vaâr, zo hebben wy noch werk
„Tot morgen avond toe; want, naar dat ik bemerk,
„Zal zy, van duizend jaar beginnen op te haalen
„Haar Overgrootvaâr's Stam.

FERDINAND.

„Het brein schynt u te maalen.

HELENE.

Myn Vader, eer hy stierf, en dat zyn leevensdraad...

KRAAGMAN.

Wat drommel bruid ons dat, geef slechts de Chocolaat.

HELENE.

(ren,
Wierd afgeknipt, heeft hy, myn Broër, tot Voogd verkoo-
Van my, en alzyn goed, als ik u zal doen hooren,
Daar na zyn dood, myn Broër zich meester van bevond,
't Geen 's jaarlyks opbrengt meêr als twintig duizend
Hy is uitlandig, doch hy heeft aan my geschreeven, (pond.
Dat

Dat hy my aan zyn vriend ten Huuw'lyk heeft gegeeven;
 Ook heeft hy, in zyn brief, 't afbeeldfel van die man
 My leevend afgebeeld, die 'k niet beminnen kan.
 Hy word, na hy my schryft, zo 't my niet is vergeeten,
 Myn Heer, Simplitius van Pomeran, geheeten,
 Deez' heeft, op't sterk verzoek myn's broeders, zyn portret,
 Op giff'ten my gestuurd; en, 't geen my 't meest ontzet,
 Ik kan zyn beeldtenis niet aanzien zonder vreezen;
 Dies overweeg wat schrik, my 't Prinsipaal zal weezen.
 Hy schryft my ook, dat hy haast in den Haag zal zyn,
 't Geen in myn hart verwekt een onverdraagb're pyn.
 Dies wenschte ik wel, dat ik een edelman mogt vinden,
 Aan wien ik my, myn Heer, door 't huuw'lyk, mogt verbin-
 Voor zyne komst, om zo te ontgaan zyn dwinglandy. (den

KRAAGMAN.

„ Die Ameranthe heeft gettaâg het oog op my,
 „ 't Verwonderd my ook niet, want na ik heb gedraagen
 „ Dit allemode pak, heeft elk in my behaagen.

HELENE.

Maar 't is genoeg gezegt voor die verstandig is;
 Terwyl ik aan u geef daar van getuigenis.

KRAAGMAN.

„ Myn Heer, tast toe, laat u dat brokje niet ontslippen.

HELENE.

(pen.

Myn hart blyft hangen, Heer, aan de uitspraak van uw lip-

FERDINAND.

„ Hoe heeft een Kamenier my, door haar glans, vervoerd,
 „ Dat zy elk oogenblik myn hart en ziel outroerd.
 „ Deez' Juffrouw, die aan my, haar liefde komt ontdek-
 „ Verbeeld my Agnes zelfs, met leevendige trekken. (ken,
 „ Helaas! wat zal ik doen? myn hart geheel bezwaard,
 „ Weet niet aan welk een kant....

KRAAGMAN.

„ Hoe! is dat vraagens waard?

„ Ik zou die wisselbrief, wel fyntjes accepteeren,
 „ Want met die ruiling, Heer, zult gy veel avanceeren,
 „ Sla toe de koop, zyt daar in 't minst niet voor versted,

F 2

„ Want

84 DE WISPELTUURIGE

„Want zy betaald u voort kontant met zilvergeld.
„k Verzeke u, gy zult hier na zyn veel geruster.

F E R D I N A N D.

Mevrouw, met uw verlof, zeg my, hebt gy geen zuster?

H E L E N E.

Een Bastertje, doch arm, hoe wel tot ons verdriet,
Die, om haar booze kop, myn Vader 't huis uitstiet,
En hier voor Kamenier nu diend.

F E R D I N A N D.

Maar, mag men 't weeten,
Hoe dat haar naam is?

H E L E N E.

Ja, want ze Agnes word geheeten.

F E R D I N A N D.

Zy lykt u wonder wel van spraak, van stant en zwier.

K R A A G M A N.

„Hoor Agnes, Heertje lief, is goed voor Kamenier.

F E R D I N A N D.

Mevrouw, ik bid, dat gy myn mislag wilt verschoonen,
Dat ik uw liefde met geen wedermin kan loonen.

K R A A G M A N.

„Gut, was myn baas zo goed, dat hy ze aan my maar gaf.

F E R D I N A N D.

„k Beken dat ik hier door verdien uw toorn en straf.
Ik word gedwongen om myn Agnes steeds te minnen;
Die Agnes, zo volmaakt! is meester van myn zinnen.
Schoon zy een basterd is, beroofd van goed en staat,
Zy heeft myn zin bekoord door haar verliefd gelaat,
En my, die nooit beminde, in kuische min doen branden,
Zy, zy alleen houd my gekluisterd in haar banden.
Geen rykdom, staat, noch goed, noch schoonheid, hoe
volmaakt,

Heeft my zo diep in 't hart, als Agnes glans, geraakt;
Ja, Agnes, Agnes is 't, schoon dat zy, als verschooven,
Hier diend voor Kamenier, zo gy my wilt gelooven,
Die ik, tot in de dood, zal blyven steeds getrouw,
Ik zal haar nimmermeer verlaten; neen, Mevrouw,

Zy

Zy heeft op my alleen verkreegen deze zegen.
Maar, zo ik u, Mevrouw, kan eenigfins beweegen,
'k Bied u, myn Broeder aan, voor my, tot Bruidegom,
Die voor my geenfins wykt in ftaat en adeldom.

KRAAGMAN.

Mevrouw, ik ben zyn neef, dies wil niet langer kwynen,
Van min; myn bloed zo rood als 't zyne is; 'k zal uw pynen
Geneezen; daar 's myn hand.

ZESDE TOONEEL.

AGNES in *Juffers gewaad*, onder de naam van
Helene, ANGELIKA, FERDINAND,
KRAAGMAN, HELENE onder de
naam van Ameranthe, CELIA.

AGNES.

Vergeef onze onbescheid,
Mevrouw, zo wy belet doen aan uw vrijigheid,
En, zonder uw verlof, flout in uw kamer treden.
Ik kom hier om een man van zyne trouwloosheden
Klaar te overtuigen: want het gaat myn eer te na.

HELENE.

Wie zyn deez' Juffers? kend gy haar? zeg, Celia.

CELIA.

Mevrouw....

AGNES.

Ja, Amaranth', 'k mag u ook niet verfchoonen,
Om dat ge een Edelman, die my befont te hoonen,
Hier in uw huis ontfangt, dat my misnoegen baard.

HELENE.

Zyt gy 't, Mevrouw Helene? ik wift niet dat gy 't waard.

KRAAGMAN.

„Hier leid een leelyk huis, myn Heer.

FERDINAND.

„O droef vervolgen!

ANGELIKA.

Ik ben op Ferdinand met reden ook verbolgen;

Wyl hy, wat Juffers dat hy sprekt, zyn liefde zweert,
En, als hy 't hart in heeft, straks weêr te rugge keerd.

AGNES.

(ren,

Mevrouw, deze Edelman heeft my zyn trouw gezwoor
Om myne Bruidegom te zyn, en naar behooren
Zal hy 't volbrengen, of, myn Broeder zal in 't veld
Hem dwingen, dat zyn eer volkomen werd hersteld.

KRAAGMAN.

Wat hoor ik! fellement! hoe, eischt Mevrouw Helene
Myn Heer ten huwelyk? wel, waar zal ik dan heene?
Nou haal de drommel haar. 'k heb al myn geld besteed,
Van overlang vergaard, my dus in 't nieuw gekleed,
Om haar te trouwen: nou is 't tyd om kwaad te werden!
'k Zweer, 'k scheur myn kleederen uit boosheid wel aan
En maak 'er daad'lyk van een bedelmunnikskap. (sterden,

FERDINAND.

Houd op, gy reekel, met dit onbezuift geklap.

HELENE *tegens Agnes.*

Mevrouw Helene, wil niet voor uw minnaar schroomen,
Klaag niet! gy hebt hem weêr. Hy was slechts hier ge-
koomen,

Om eens te hooren hoe myn broeder vaart, zyn vrind,
't Is my genoeg nu 'k weet dat gy deez' Heer bemind.
Myn Heer, 't is billyk, wilt ge uw adeldom niet vlekken,
Dat ge uw gegeven woord, aan haar ook komt voltrek-
'k Ga, en vergun aan u myn huis, tot dat de twist, (ken.
Die gy te saamen hebt, volkoomen zy gesliff.

IZEVENDE TOONEEL.

AGNES *in Juffers gewaad, onder de naam van*
Helene, ANGELIKA, FERDINAND,

KRAAGMAN.

ANGELIKA.

Heer Ferdinand, had my myn Nicht in deze zaaken
Gelooft, dit slecht onthaal, 't geen ge u komt waardig
maaken,

Was

Was u nu niet gebeurt, en een die zich haar pyn
Niet aantrekt, is onwaard om haar gemaal te zyn.

KRAAGMAN.

„Zal ik voor myn gezigt dan zuik een hoon gedoogen?

AGNES.

Zyn dit uw zuchten? dit de traanen van uw oogen?

Zyn dit de strikken, die gy listig had gezet,

Verraar, om my geveinfd te vangen in uw net? (den?

Is dit 't geen Kraagman kwam myn Kamenier te ontleen?

Zyn dit de uitwerksfels van die zoete minnereden?

Dit de beloften van uw Kraagman? Snoode!

KRAAGMAN.

„O spyt!

„O schelm! om uwent wil, hoor ik al dit verwyf.

FERDINAND *tegens Kraagman.*

„Wat moet ik denken? zou ik van haar triomfseeren,

„En winnen 't spel?

KRAAGMAN.

„Neen, denk wy zyn verrotte peeren,

„Die zy wegwerpen uit de mand, om and're ook niet

„Verrot te maaken.

FERDINAND.

Lief, Helene, ik heb dan...

AGNES.

Vlied,

Vlied van my, Valsche.

KRAAGMAN.

„Die Mevrouw Helene is wonder,

„En, als de drommel, zo jaloers op my; en zonder

„Te twyf'len weet haar Nicht van onze vrijery.

„Hoe wel zingt de eene, en ook hoe aardig danst daar by

„Weer de and're.

FERDINAND.

Heb ik dan, Mevrouw, uw hart gewonnen?

Zo blykt het, dat gy...

KRAAGMAN.

Zacht. Dat zal zy niemand gonnen

88 DE WISPELTUURIGE

Als my, die vaster in zyn liefdenschoenen staat.
 Maar waar blyft Celia? breng toch de Chocolaat,
 Om daar de monden van deez' Juffers, meê te stoppen,
 'k Vertrouw ze al klaar zal zyn, of meend ze ons wat te

F E R D I N A N D. (foppen?)

Kom, Kraagman, laat ons gaan.

A G N E S.

't Was u te groot een smart.

Blyf hier, wy zullen gaan. Geef Amaranthe uw hart,
 Aan wien ik wel bemerk dat gy 't hebt opgedraagen.
 Laat Kraagman, die ook scheidt in Celia behaagen,
 De Chocolaat met haar toch drinken: maar 'k bezweer
 De Meester en de Knecht, dat zy voortaan niet meê
 Verschynen in ons huis, zo zy niet pretendeeren,
 Dat myne Broeder dit voor my zal revensjeeren,
 En Kraagman duizenden stokslagen geeven doen.

F E R D I N A N D.

'k Ben daar niet voor bevreesd.

K R A A G M A N.

En ik daar op niet groen.

A C H T S T E T O O N E E L.

LEONOR, AGNES in *Juffers gewaad*, onder de
naam van Helene. ANGELIKA, FERDI-
 N A N D, K R A A G M A N.

LEONOR *tegens Agnes*.

M Evrouw, Heer Karel, en Heer Hendrik, gantsch
 te onvreeden,

U stil vervolgende, zyn hier in huis getreeden.

Ik waarschouw u, bedenk een list in dezen staat.

'k Heb Celia, en haar Mevrouw gevraagd om raad.

K R A A G M A N.

„Hier loopt de Chocolaat geheel in 't vuur! de Drommel!

L E O N O O R.

Zy rieden my, ik zou sluks, zonder veel gestommel,

Op 't vaardigst Ferdinand, met zyne Knecht, die gek,
 Om

Om twist te ontgaan, doen treên in 't naaste Zyvertrek.

KRAAGMAN.

Myn Heer, doen wy dat maar, eer dat zy ons ontlyven.

FERDINAND.

'k Zal haar afwachten, en in deze kamer blyven.

AGNES.

Heer Ferdinand, zo gy my immer hebt bemind,
Treê in 't Vertrek.

FERDINAND.

Wel aan.

KRAAGMAN, *loopende voor uit in 't Vertrek.*

Ik hoor gerucht. Gezwind.

AGNES.

Gaan wy nu by Mevrouw Helene, om te overleggen,
Als zy ons vinden, wat wy voeglykft zullen zeggen.

NEG ENDE TOONEEL.

KAREL, HENDRIK. FERDINAND

en KRAAGMAN in het Zyvertrek.

HENDRIK.

'k **V**Erzeker u, myn Heer, dat zy hier met haar drieën,
In huis gekomen zyn, ik heb het klaar gezien.

Angelika trad voor, toen kwam myn uitgeleezen
Helene, en Agnes schein uw Zuster wel te wezen,
Zo was zy opgetooid.

KAREL.

Was 't ook Nicht Izabel,

De Juffer van dit huis?

HENDRIK.

Neen, Heer, die ken ik wel.

't Is Agnes zelfs geweest.

KAREL.

Ik kan geenfins bevrocden.

Wat zy voor hebben.

HENDRIK.

Dit nu gaf my kwaad vermoeden,

Dat ik twee Mannen, kort hier na, zag binnen treên,
Waar van de een Ferdinand, en de ander Kraagman
scheen,

Dezelfden, die ons flus zyn uit uw tuin ontweeken.
Doch of zy 't waaren, is my niet op 't klaarst' gebleeken;
Door dien ik wat te ver van 't huis was afgegaan.
Ik liet daarom myn knecht hier naast op schildwacht staan,
En ging u zoeken. 'k Heb ook uit zyn mond vernomen,
Dat niemand, tot noch toe, is uit de deur gekomen?

VIENDE TOONEEL.

HELENE, ANGELIKA, AGNES *in Juffers
gewaad.* LEONOR, CELIA, KAREL,
HENDRIK. FERDINAND en KRAAG-
MAN *in het Zyvertrek.*

KAREL.

VERBYT u, want ik zie myn Zuster, en myn Nicht.
Wat doet gy hier, Helene?

HELENE.

Ik kwam hier myne pligt
Aan Izabelle nicht afleggen, 'k had vergeeten
Belet te vraagen, en hoor nu, ze is na den eeten,
Ten eersten uitgereên naar haar plezier plaats, met
Twee Juffers, die by haar steeds komen op 't Salet.

CELIA.

Ja wel! het zal Mevrouw op 't allerhoogste moeijen
Dat gy gekomen zyt, ik weet zy zou haar spoeijen
Naar huis, indien zy wist dat gy hier t'saamen waart.
Belieft het u, Mevrouw, 'k zend aanstonds met 'er vaard
Een boô naar buiten, om uw komst aan haar te ontdek-

HELENE.

(ken.

Dat is onnoodig, want wy zullen zo vertrekken,
Indien 't Monfreer belieft.

KAREL.

Maseur, ik ben gereed.
Maar zeg my eerst, wat doet onze Agnes dus gekleed?

HE-

HELENE.

Zy heeft my lang verzocht ik wilde met myn strikken,
Gewaad en hulfel, haar, uit kortswyl, eens opschikken:
En daarom kwam ik hier met haar, op dat Mevrouw
Nicht Izabel, met deez' zottin eens lachchen zou.

ANGELIKA.

„Tot noch toe gaat het wel.

HENDRIK *tegens Karel.*

„Hier schuilen meerder zaaken.

KAREL.

„k Zal't wel uitvorschen. Wilt my verder kenbaar maaken,

Wie die twee mannen zyn, die zich hier in dit huis
Ophouden.

CELIA.

Mannen, Heer?

KAREL.

Ja, Mannen.

CELIA.

Dat's abuis.

Ik heb van dezen dag geen manvolk hier vernomen
Als u lién.

HENDRIK.

„k Zeg'er twee flus zyn in huis gekomen,
En ik weet zekerlyk zy zyn'er noch niet uit.

AGNES.

„Och, arme Kraagman, dit bekoopje met je huid!

CELIA.

Hoe, zou hier manvolk dan stil zyn in huis gesloopen?
Dat hoop ik immers niet.

KAREL.

Zy zullen't duur bekoopen

Zo wy haar vinden.

ANGELIKA.

„Ach! ik vrees voor ongeval.

HELENE.

„O ramp! hoe zal dit gaan?

KAREL.

Blyf hier te saam, ik zal,
Met dezen Heer, het huis van boven tot beneden
Doorzoeken.

LEONOOR.

„Och! Mevrouw, ik beef door al myn leden,
„De sleutel steekt noch in 't Vertrek, daar Ferdinand
„Zich in verbergt.

HENDRIK.

Ik zal u rustig biën de hand,
Heer Karel; voor uw hoon myn lyf te pande zetten.

KAREL.

Ja, hy zal sterven die hier zocht myn eer te smetten.
Ik hoor hier in 't Vertrek, aan deeze kant, gerucht.

Karel sluit de deur oopen.

Wie is hier in 't Vertrek? hy koom 'er uit, zyn vlucht
Is ydel. Spreek, en zeg wie dat gy zyt.

KRAAGMAN *van binnen.*

Wel vraag dan

Noch eensjes.

HENDRIK.

Wie zyt gy?

LAATSTE TOONEEL.

FERDINAND, KRAAGMAN, HELENE, AN-
GELIKA, AGNES *in Juffers gewaad*, LEO-
NOOR, CELIA, KAREL, HENDRIK.

FERDINAND *met de hand aan den degen.*

IK ben 't.

KRAAGMAN.

Met Lob en Kraagman.

HENDRIK.

Heer Ferdinand!

FERDINAND.

Wel nu, Heer Hendrik, wat's uw wil?

KRAAGMAN.

En waarom opend gy een gat, daar wy heel stil

Zyn

Zyn ingekroopen, en u niet in hebben wouden?

K A R E L.

Heer Ferdinand, hoe komt ge u hier dus schuil te houden,
In 't huis van Izabel, daar ik myn zuster vind,
En meefte huisgezin? ontdek my, als een vriend,
De zaak.

F E R D I N A N D.

Ik zal. Doch weet ik zocht u nooit te hoonen.
Wilt myne reuk'loosheid, myn loffigheid verschoonen,
Myn wispeltuurgheid heeft herwaards my gebragt.
Ik, die voor dezen met al 't Jufferlyk geslacht (ken,
Kon omgaan, daar niet een van haar myn hart kon raa-
Voel haar gewrooken, my gestraft, en hevig blaaken
In min tot Agnes, Heer, uw Zusters Kamenier.
'k Weet dat Heer Hendrik, haar ook pretendeerd, maar
hier...

H E N D R I K.

Ik Agnes? neen, myn Heer.

F E R D I N A N D.

Heb ik geen Medeminnaar
In u? O welk een vreugd! dan hoop ik haast verwinnaar
Van haar te zyn, die my geheel veranderd heeft.

Tegens Agnes.

Mevrouw Helene, ik bid dat gy het my vergeeft,
Dat ik'geveinsd heb, u, op 't tederste te minnen.
't Geschiede om Agnes.

K A R E L.

Hoe! zyt gy beroofd van zinnen?

F E R D I N A N D *tegens Helene.*

Engy, verschoon my ook, beminn'lyke Amaranth',
O spiegel van...

H E L E N E.

't Is tyd, u uit dit misverstand
Te helpen. 'k Zal aan u degantsche zaak doen weeten.
Ik ben Helene, Heer, zy, Agnes is geheeten:
Zy heeft met myne, en ik, met haare naam gespeeld.
Ik heb die Agnes, die gy zo bemind, verbeeld,

K A.

KAREL.

Wat hoor ik?

HENDRIK.

Hoe of dit zal gaan?

HELENE.

'k Verzon, met reden,
Dcez' list, om dat ik voor uw onstandvastigheden
Niet bloot zou staan, indien gy volgde uw oude zwier.

KRAAGMAN.

Zyt gy de Juffrouw dan? en zy, de Kamenier?

AGNES.

Welja.

KRAAGMAN.

Dat staat me schoon!

HELENE.

En nu ik heb bevonden,
Dat gy standvastig mind, wensch ik te zyn verbonden
Aan u, door de echteband, indien myn Broeder dit
Wil toestaan.

FERDINAND.

Wat geluk!

HENDRIK.

De toorn myn bloed verhit.
Ik zweer, 'k zal deze hoon, met mynen degen, wreeken.
't Sa! Ferdinand, trek voort van leer.

KAREL *tegens Hendrik.*

Zacht, laat dat steeken.

De hoon raakt my, indien hier iemand is gehoond.
Ontbloot uw kling niet: want zo ge u hardnekkig toond,
Zal ik Heer Ferdinand beschermen met myn leeven.
Myn eer gebied my, om myn Zuster hem te geeven.
'k Verzoek u, als een vriend, dat gy geen vriendschap
schend.

Myn Nichte Angelika is u niet onbekend;
Ik ben haar Voogd; en zo haar schoonte u kan behaagen,
Kome ik myn Nicht u, voor myn Zuster, op te draagen.
'k Hoop, dat zy dat geluk, u niet zal weig'ren, Heer.

HEN-

HENDRIK *tegens Angelika.*

Mevrouw, zult gy een min, noch versch noch jong,
en teér,

Met 't onverdiend geluk uw's wedermins bestraalen,
Zo zal ik deze gunst, zo lang ik aâm zal haalen,
Vergelden met een min, die my u waardig maakt?

ANGELIKA.

'k Acht haar gelukkig, in wiens liefde dat gy blaakt.

'k Ontfang uw hand met vreugd.

FERDINAND.

En u, myn Uitverkooren,

U zweer ik, dat ik myn gewoonte zal versmooren,
En in standvastigheid verwis'len; wyl uw geeft,
Voor eeuwig, my van myn voorgaande kwaad geneest.

HELENE.

Op die belofte, kome ik my met u verbinden.

KAREL, *Ferdinand en Hendrik ombelzende.*

Gy, zultme als broeder, gy, als neef, u gunstig vinden.

KRAAGMAN.

Dat Koppeltje staat fraai. Maar 't loopt met my kaal of.

'k Docht dat my had bemind een dame van het hof.

'k heb al myn geld verbruft met deze weidsche kleëren,

En zie de Juffrouw, in de Meid hier transformeeren;

Dus blyf ik noch lakei! wel dat 's een slechte post!

Maar is hier niemant die van 't dienen my verlost?

En Kraagman trouwen wil? 'k bemin oprecht en krach-
tig.

AGNES.

Zie hier uw Agnes, die u noch bemind.

KRAAGMAN.

Waarachtig?

Ik doe 't; daar is myn hand. Elk zotby zyn marot.

AGNES.

Maar meend gy 't wel met ernst?

KRAAGMAN.

Voorzeker, zonder spot.

Maar hoe sta jy 'er mee? ik sta slecht met de platen.

FER-

FERDINAND.

Hoor, Kraagman, 'k zal aan u een beursje vol dukaat, Ten huw'lyk geeven.

HELENE.

En ik Agnes voor haar dienst,
Twee honderd dukatons.

AGNES.

Heb dank.

KRAAGMAN.

Op't onverzienst'
Verkeerd myn druk in vreugd. Ik dank u duizend werven,
En zal uw dienaar zyn, en blyven, tot myn sterven.

LEONOR.

Daar word gefcheld.

CELIA.

Dat zal Mevrouw zyn.

KAREL.

Gaan wy heen,
Om haar dit trouwgeval, van stuk tot stuk, te ontleên.

KRAAGMAN.

En laat ons, in de plaats van Chocolaat, eens klinken,
Met volle glaasjes wyn, en zeggen, onder 't drinken,
Op't goed succes van dit lief Tritsje; dat, hoe fyn,
Hoe wispeltuurig ook de minnaars moogen zyn,
Zy moeten voor 't vernuft der minnaressen wyken.
En die dit niet geloofd, hy kom dit Spel bekyken.

Einde van het vyfde en laatste Bedryf.